

Burap 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Aanbieding.....	5
Financieel beeld 2026.....	6
Leeswijzer.....	8
Programma 1: Wonen + Leven	9
1 Product Wonen.....	9
2 Product Mobiliteit.....	11
3 Product Accommodaties.....	13
4 Product Openbare ruimte	13
5 Product Duurzaamheid.....	14
Toelichting financiële afwijkingen Wonen + Leven.....	17
Overzicht baten en lasten programma Wonen + Leven.....	21
Programma 2: Economie + Ondernemen.....	23
1 Product Economie.....	23
2 Product Ondernemen.....	24
Toelichting financiële afwijkingen Economie + Ondernemen	25
Overzicht baten en lasten programma Economie + Ondernemen	26
Programma 3: Recreatie + Toerisme	28
1 Product Sport.....	28
2 Product Cultuur.....	28
3 Product Recreatie en Toerisme.....	29
Toelichting financiële afwijkingen Recreatie + Toerisme.....	30
Overzicht baten en lasten programma Recreatie + Toerisme	32
Programma 4: Sociaal domein	34
1 Product Meedoen.....	34

2 Product Maatschappelijke ondersteuning.....	35
3 Product Jeugd.....	35
4 Product Onderwijs	35
Toelichting financiële afwijkingen Sociaal domein	37
Overzicht baten en lasten programma Sociaal domein	40
Programma 5: Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen.....	42
1 Product Algemeen bestuur.....	42
2 Product Dagelijks bestuur.....	43
3 Product Openbare orde	43
4 Product Burgerdiensten.....	45
5 Product Algemene dekking.....	45
6 Product Bedrijfsvoering	46
Toelichting financiële afwijkingen Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen	48
Overzicht baten en lasten programma Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen	50
Programma 6: Overhead.....	52
Toelichting financiële afwijkingen Overhead	53
Overzicht baten en lasten programma Overhead	54
Bijlagen.....	55
Bijlage 1: Reserves en voorzieningen.....	55

Aanbieding

Geachte leden van de raad,

Voor u ligt de bestuursrapportage 2026 (Burap) van de gemeente Cranendonck. De Burap is een afwijkingenrapportage op de programmabegroting 2026. Wij geven u inzicht in de belangrijkste afwijkingen en voortgang van de realisatie op programma- en productniveau. De afwijkingen gaan over de planning, de beleidsinhoudelijke en financiële wijzigingen. De peildatum van deze informatie is 1 juni 2026. De Burap geeft een doorkijk naar het volledige begrotingsjaar 2026.

In de doorontwikkeling van de bruikbaarheid van de Planning & Control, introduceerden we in 2025 doelenbomen. Met een doelenboom wordt visueel per programma de samenhang duidelijk gemaakt tussen de doelen *“wat wil de raad bereiken?”* en de maatregelen *“wat gaat het college daarvoor doen?”*. Ze worden jaarlijks gemonitord.

De strategische visie voor de komende jaren uit Het Kompas voor Cranendonck is een leidraad voor alle gemeentelijke beleid en plannen. Hiermee is, zoveel mogelijk, de relatie gelegd in de uitvoering van de programmabegroting 2026-2029.

De Burap heeft een nadelig resultaat van € 1.069.000, waarvan € 130.000 (nadelig) een structurele doorwerking heeft naar volgende jaren. Daarnaast is er als gevolg van het vaststellen van het wegenbeheerplan een budgettair neutrale mutatie over de periode 2026-2030 voor de storting in de voorziening onderhoud wegen in de burap 2026 meerjarig verwerkt.

Met deze Burap geven we een zo goed mogelijke prognose van de resultaten over heel 2026. Tegelijkertijd zijn we in mei gestart met een project Grip op de Begroting, een opdracht van de raad, waarin we de onderuitputting in de budgetten van afgelopen jaren analyseren en beoordelen op structurele effecten. De resultaten hiervan worden verwerkt in de slotwijziging 2026 en in de programmabegroting 2027 - 2030.

We werken ook de komende maanden verder aan de beloftes aan onze inwoners uit de begroting 2026. Tegelijkertijd bereiden we, op basis van de nieuwe Raadsagenda, Het Kompas Cranendonck en geactualiseerde maatschappelijke opgaven, een programmabegroting voor die reëel en structureel in evenwicht is voor de uw raadsperiode 2027 - 2030.

Het college van burgemeester en wethouders
Roland van Kessel
Wouter Boelens
Joost Ploos-van Amstel
Geert Rijkers.

Financieel beeld 2026

Ten opzichte van het verwachte nadelige resultaat van het mutatie overzicht van 7 juli 2026 (€ 51.000 nadelig) heeft in deze Burap een nadelige bijstelling van € 1.069.000 plaatsgevonden. Het verwachte totale resultaat na de Burap 2026 bedraagt € 1.120.000 nadelig. Om de begroting 2026 reëel en structureel in evenwicht te brengen is een gedeelte van het surplus van de algemene reserve (€ 374.000) ingezet als structureel algemeen dekkingsmiddel.

De belangrijkste bijstellingen in deze Burap zijn opgenomen in onderstaande tabel:

Prog	Omschrijving	
	Belangrijkste nadelen:	
5	Per saldo netto mutatie algemene uitkering (meicirculaire 2026)	-643
4	WMO; begeleiding	-300
4	WMO; woningaanpassingen	-80
1	Wegenbeheersplan; aanvullende storting voorziening wegen	-174
1	Wegenbeheersplan; hogere kosten dagelijks onderhoud	-50
3	Zwembad Zuiderpoort; o.a. buitenbad zomerklaar maken	-80
5	Lagere opbrengst ozb	-59
3	Compensatie indexatie tarieven Zuiderpoort	-50
1	Hogere kosten bestrijding ratten	-48
1	Openbaar groen: snoeien, biodiversiteit	-45
6	Gemeentehuis: hogere onderhoudskosten	-45
4	sociaal makelaars: hogere kosten	-29
5	handhavings- en vergunningsprocedures; hogere kosten	-28
1	Openbare verlichting; licentiekosten en monitoringssysteem	-25
1	Broekkant 2: bouwkundige aanpassingen	-25
div	Per saldo nadeel overige geringe afwijkingen < € 25.000	-46
	Belangrijkste voordelen:	
5	Lagere rentekosten	185
1	Hogere bouwleges	160
2	Hogere pachtopbrengsten	86
4	Per saldo voordelen uitkeringen	63
6	Gemeentehuis; geen ozb	35
1	Aanpak isolatie; lagere kosten De Groene Zone isoleren	40
4	WMO; hogere eigen bijdrage	33
1	Gemeenschapshuizen; lagere (budget)subsidies	30
3	Sportpark Budel: per saldo voordeel hogere huur en hogere kosten	26
	Totaal bijstelling BURAP 2026	-1069

In de voorliggende Burap worden de belangrijkste afwijkingen per programma toegelicht.

Structurele doorwerkingen voor de meerjarenraming 2027-2030

In onderstaande tabel geven wij een overzicht van de structurele doorwerkingen. Deze structurele doorwerkingen verwerken wij in de begroting 2027-2030.

Structurele doorwerkingen BURAP 2026	2027	2028	2029	2030
WMO; hogere kosten begeleiding	-300	-300	-300	-300
Hogere opbrengsten pachten	81	81	81	81
Per saldo voordeel bijstandsontvangers	46	46	46	46
Gemeentehuis; geen ozb	35	35	35	35
WMO; sociaal makelaar hogere kosten	-29	-29	-29	-29
Omgevingswet; correctie	23	27	27	27
Gemeenschapshuizen; lagere budgetsubsidies	30	30	30	30
Sportpark Budel: per saldo voordeel hogere huur en hogere kosten	26	26	26	26
Bijdrage veilig thuis; hogere bijdrage	-18	-18	-18	-18
Jaarlijkse kosten vastgoed systeem	-15	-15	-15	-15
Openbare verlichting; licentiekosten monitoringssysteem	-12	-12	-12	-12
Lagere marktgelden	-9	-9	-9	-9
Doorbetaling reclamebelasting	8	8	8	8
Structurele doorwerkingen BURAP 2026	-134	-130	-130	-130
Wegenbeheersplan; meerjarige budgettair neutrale verwerking aanvullende storting voorziening wegen	-87	0	87	174
Totaal structurele doorwerkingen BURAP 2026	-221	-130	-43	44

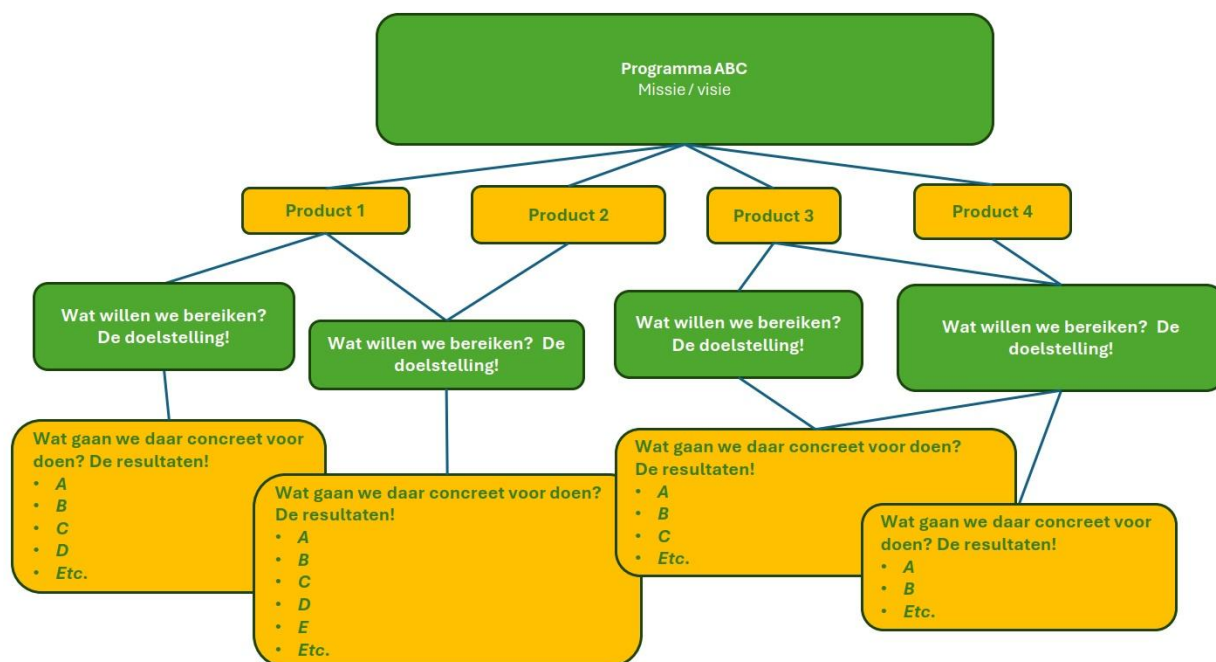
Leeswijzer

Leeswijzer

Bij de programma's zijn de missie en de producten vermeld. Verder is per product aangegeven wat de raad wil bereiken. Omdat de Burap gebaseerd is op de begroting 2026-2029 zijn deze teksten overgenomen uit de begroting 2026-2026.

Beleidsmatig rapporteren we vanaf 2023 alleen afwijkingen. Dit betekent dat als een onderwerp volgens planning loopt, de resultaten zijn behaald en binnen de budgetten wordt gerealiseerd rapporteren we hierover niet in deze burap. De beleidsmatige afwijkingen staan onder de kopjes "Toelichting resultaat afwijkingen".

De beleidsmatige verantwoording sluiten we af met de doelenbomen. Met een doelenboom worden per programma de missie, de doelen en de concrete resultaten om die doelen dichterbij te brengen expliciet aan elkaar verbonden. De samenhang tussen missie/visie, product, doelen en concrete acties met resultaten geven we bij elk programma ter illustratie als volgt weer met een doelenboom:

De financiële verantwoording begint met de tabel 'Toelichting afwijkingen'. In deze tabel bij de programma's is per product aangegeven wat de financiële afwijkingen zijn. Hierbij is een onderscheid aangebracht in afwijkingen ten aanzien van baten, lasten en reserves. Houdt rekening met het feit dat wanneer er een minteken (-) voor het bedrag staat, dit een nadelig effect is. Een korte toelichting op de financiële mutatie is tevens opgenomen in de tabel waarbij eveneens is vermeld of het een incidentele of structurele afwijking betreft (i of s).

Programma 1: Wonen + Leven

Missie

Cranendonck wil een plek zijn waar inwoners prettig wonen, werken en elkaar ontmoeten met voorzieningen die passen bij de schaal van onze dorpen en met respect voor het landschap. We bouwen voldoende (betaalbare) woningen, versterken de bereikbaarheid en geven ruimte aan duurzame ontwikkeling in het buitengebied. Budel en Maarheeze vervullen daarbij een centrumfunctie voor voorzieningen; andere kernen profiteren mee van dit aanbod.

Wonen, werken en mobiliteit

Cranendonck is zowel woon- als werkgemeente. De lokale economie vormt een schakel tussen Weert en de Brainportregio. Veel inwoners kunnen dichtbij huis werken, wat de binding met de gemeenschap versterkt. Maarheeze is een essentiële knoop in het regionale mobiliteitsnetwerk; daardoor zijn alle kernen goed verbonden met Weert en Eindhoven. De auto blijft belangrijk, maar het gebruik van OV en deel- en alternatieve mobiliteit groeit.

Buitengebied, recreatie en landschap

Ons landschap is “de tuin” van Cranendonck: een gezonde en uitnodigende leefomgeving waar je kunt bewegen, ontspannen en ondernemen in de vrijetijdseconomie. De toekomst van de agrarische sector ligt in verbreding en verduurzaming, met een rol in de circulaire economie. Omdat de ruimte schaars is, maakt de gemeente duidelijke keuzes en geeft ze richting aan agrarische initiatiefnemers.

Schaalsprong

De Metropoolregio Eindhoven (MRE) groeit uit tot de sterkste economische regio van Nederland. Cranendonck is één van de 21 gemeenten in deze regio. Die groei brengt uitdagingen met zich mee o.a. op het gebied van woningbouw, mobiliteit en werklocaties. Om toekomstbestendig te blijven, is een schaalsprong nodig, ook voor Cranendonck. In 2026 maken we daarom principiële keuzes over de rol en ambitie van Cranendonck binnen de schaalsprong van de regio. Daarbij houden we oog voor een goede balans tussen groei, leefkwaliteit en onze identiteit. Deze keuze vormt de basis voor de koers van de komende jaren en wordt structureel vertaald in de gemeentelijke begroting.

1 Product Wonen

Wat wil de raad bereiken?

Duidelijke en eenvoudige ruimtelijke regels voor het hele grondgebied van de gemeente Cranendonck met ruimte voor initiatief, participatie en maatwerk

Met de Omgevingswet komen alle regels voor de fysieke leefomgeving in één omgevingsplan. We werken toe naar heldere, geharmoniseerde regels voor het hele grondgebied, met ruimte voor participatie en maatwerk. Initiatieven begeleiden we via vergunningen en het traject ‘idee verkennen’, waarin we wenselijkheid en haalbaarheid vooraf toetsen.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Beoordelen van omgevingsvergunningen

Toelichting afwijkingen

Vanwege de netcongestie wordt extra prioriteit gegeven aan aanvragen waarvoor een nieuwe kleinverbruiksaansluiting aangevraagd moet worden. Dit type aanvragen, bijvoorbeeld voor de nieuwbouw van een woning, wordt met prioriteit behandeld. Dit wil zeggen dat we deze aanvragen, indien ze volledig zijn, met voorrang oppakken zodat deze initiatiefnemers nog in aanmerking komen voor aansluiting op het net.

Wat wil de raad bereiken?

Een sterke ruimtelijke kwaliteit met een dorps karakter

We behouden en versterken het dorpse karakter van alle kernen door zorgvuldige inpassing van woningbouw en andere ruimtelijke ontwikkelingen die bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Uitvoeringsprogramma Erfgoed opstellen

Toelichting afwijkingen

In de begroting 2026 zijn middelen beschikbaar voor een projectleider cultureel erfgoed voor 0,5 FTE voor een periode van 5 jaar. Deze vacature is nog niet uitgezet/ingevuld omdat de invulling sterk afhangt van het vast te stellen uitvoeringsprogramma. Met de beschikbare middelen over 2026 willen we alvast starten met het opstellen van een Nota Ruimtelijke Kwaliteit. Het opstellen van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit vraagt (deels) om specialistische kennis die we extern zullen beleggen. Het opstellen van een Nota Ruimtelijke Kwaliteit staat in het erfgoedbeleid en zal ook landen in het uitvoeringsprogramma erfgoed.

Medewerker Cultuur/Erfgoed (0,6 fte voor 5 jaar)

Toelichting afwijkingen

In de begroting 2026 zijn middelen beschikbaar voor een projectleider cultureel erfgoed voor 0,5 FTE voor een periode van 5 jaar. Deze vacature is nog niet uitgezet/ingevuld omdat de invulling sterk afhangt van het vast te stellen uitvoeringsprogramma.

Wat wil de raad bereiken?

Voldoende en betaalbare woningen passend bij de identiteit van onze dorpen

Cranendonck werkt aan voldoende en betaalbare woningen voor haar inwoners. In 2040 kent Cranendonck een evenwichtige woningbouwontwikkeling in alle kernen, waarbij per dorp is gebouwd volgens de eigen ruimtelijke identiteit, demografische behoefte en ontwikkelpotentie. Alle kernen kunnen zich organisch ontwikkelen, maar in Maarheeze ligt een accent op intensievere woningbouw dan in de overige kernen; in Budel ligt een accent op de economische ontwikkeling. In de vergadering van september 2025 heeft de raad de ontwikkelkaarten als leidraad voor de woningbouwontwikkeling t.b.v. de autonome groei van de 6 dorpskernen tot 2040 vastgesteld.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Inzetten op wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting

Toelichting afwijkingen

De verwachte ingangsdatum van de Wet versterking regie is verschoven naar 1 juli 2026. Voor de invoering van de wet regie heeft het Rijk middelen vrij gemaakt, 80.000 euro voor onze gemeente. We verwachten dit bedrag in de 2e helft van dit jaar uit te geven. In de herijkte woondeal 2025 is een nieuwe tabel met een opgave van 555 toe te voegen woningen opgenomen voor de periode 2025 t/m 2030. In 2025 zijn 65 woningen toegevoegd. De resterende opgave voor de jaren 2026 t/m 2030 bedraagt daarmee 490 woningen. De komende vijf jaar is de opdracht daarmee om jaarlijks gemiddeld 98 woningen te realiseren.

Benutten subsidiemogelijkheden project Beethoven

Toelichting afwijkingen

Er is een verzoek ingediend voor 55 sociale huurwoningen. Begin juni is het resultaat bekend. Als de woningen versneld gebouwd worden, moet de subsidie uiterlijk in 2033 uitbetaald worden. In een raadsvoorstel is verzocht om deze gelden over te hevelen naar een bestemmingsreserve volkshuisvesting.

Wat wil de raad bereiken?

Wonen in balans met andere ruimtelijke functies (werken, natuur, landbouw)

In 2040 is wonen in Cranendonck in balans met andere ruimtelijke functies zoals werken, natuur, landbouw en infrastructuur, waarbij woningbouw zorgvuldig wordt afgewogen tegen ecologische, economische en landschappelijke waarden.

2 Product Mobiliteit

Wat wil de raad bereiken?

Een mobiliteitstransitie die past bij de omvang en schaal van Cranendonck met een betere positie voor voetganger, fietser en OV, maar blijvend ruimte voor de auto

De Brainportregio staat voor grote opgaven: economische groei, woningnood, verduurzaming, gezond leven en klimaatbestendigheid. Dit vraagt om een toekomstbestendig mobiliteitssysteem. De Regionale Mobiliteitsvisie 2040 schetst een gezamenlijk beeld van mobiliteit in de regio, gericht op leefbaarheid en bereikbaarheid. De gemeenteraad van Cranendonck stemde op 25 juni 2024 in met deze visie, waarin de mobiliteitstransitie centraal staat.

Op 20 mei 2025 heeft de raad ook ingestemd met het Masterplan Mobiliteit 2040. Hierin zijn de regionale ambities vertaald naar Cranendonck. Het plan zet in op gedragsverandering: meer lopen, fietsen en gebruik van collectieve mobiliteit, en bewuster autogebruik. Zo werken we toe naar een betere balans tussen mobiliteit en leefomgeving.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Fietspad Koenraadtweg - Hugten verbreden

Toelichting afwijkingen

Vorbereiding van project start op in 2026.

Wat wil de raad bereiken?

Een wegnnet in goede fysieke staat

Jaarlijks onderhoud borgt verkeersveiligheid en bereikbaarheid.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Gastelseweg Budel fase 3

Toelichting afwijkingen

Planning uitvoering was 2026 en schuift gelet op de integrale afstemming met rioolwerkzaamheden door naar 2027 wat ook de bereikbaarheid ten goede komt gelet op andere werkzaamheden in de directe omgeving.

Wat wil de raad bereiken?

Verkeersveilig, leefbaar en bereikbaar Cranendonck

We willen dat Cranendonck nu en in de toekomst verkeersveilig, leefbaar en bereikbaar is en een goede infrastructuur voor fietsers en voetgangers heeft.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Opstellen uitvoeringsplannen per kern

Toelichting afwijkingen

Project wordt in 2026 opgestart.

Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer 2026

Toelichting afwijkingen

Maatregelen Soerendonk worden in 2026 voorbereid en omdat aanvullende financiering noodzakelijk is, zal uitvoering in 2027 plaats gaan vinden. Het opstellen van parkeerbeleid starten we in Q3 2026 en loopt in 2027 door.

Start realisatie project Samen mee naar de A2

Toelichting afwijkingen

Het kost meer tijd om tot een nieuwe kostenverdeling te komen. Op zijn vroegst zal in Q4 2026 een voorstel aan de gemeenteraden van Cranendonck en Heeze-Leende worden voorgelegd voor een nieuwe kostenverdeling. De aanbesteding kan vervolgens pas in de loop van 2027 opgestart worden.

3 Product Accommodaties

Wat wil de raad bereiken?

Een ontmoetingsplaats in iedere kern voor en door inwoners

Iedere kern beschikt over een eigen ontmoetingsplaats. Ze fungeert als ankerpunt van een samenredzame gemeenschap, van een netwerk van inwoners dat omkijkt naar elkaar. De ontmoetingsplaatsen worden gedragen door en voor inwoners en gefaciliteerd door de gemeente.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Gemeenschapshuis Cranehoeve (Gastel)

Toelichting afwijkingen

Eind 2026 start de bouw. Naar verwachting wordt het gebouw eind 2027/begin 2028 in gebruik genomen. Dan neemt de gemeente de Schaapskooi terug.

De Smeltkroes Maarheeze

Toelichting afwijkingen

In samenwerking met de beheerstichting is er opnieuw gekeken naar de hoogte van de exploitatiebijdrage. Volgens de berekeningen is het begroot bedrag a €30.000 per jaar onvoldoende. Op basis van dit advies heeft het college de exploitatiebijdrage verhoogd naar € 43.000 per jaar om de exploitant in staat te stellen de sociaal-maatschappelijke functie van De Smeltkroes te waarborgen. De hogere bijdrage wordt incidenteel gedekt uit de reserve gemeenschapsvoorzieningen.

4 Product Openbare ruimte

Wat wil de raad bereiken?

Een groene en klimaatbestendige leefomgeving

Cranendonck hecht grote waarde aan zijn groene en landelijke karakter. Met openbaar groen dragen we bij aan de klimaatbestendigheid en de fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners.

Wat wil de raad bereiken?

Een veilige en gezonde leefomgeving

De gemeente streeft naar een leefomgeving die actief bijdraagt aan het welzijn van haar inwoners. Dit betekent dat milieu-, klimaat- en ruimtelijk beleid niet alleen gericht zijn op het beperken van schade (zoals vervuiling of overlast), maar juist op het creëren van positieve effecten op gezondheid, comfort en leefkwaliteit.

Toelichting resultaat afwijkingen.

4. Aanpakken van waterverontreiniging door het verbeteren van de rioleringsstructuur, afkoppelen van hemelwater, en het saneren van verontreinigde waterlopen.

Toelichting afwijkingen

Dit zijn maatregelen die we uiteraard zouden willen nemen. Een aantal zaken wordt ook al uitgevoerd, zoals het verbeteren van het riool en het afkoppelen van hemelwater. Voor zover bekend en voorzien, vinden er op het gebied van verontreinigde waterlopen momenteel nog geen activiteiten plaats.

5. Beperken van lichtvervuiling door het toepassen van slimme en gerichte openbare verlichting (bijv. dimbare of bewegingsgestuurde verlichting), het verminderen van onnodige nachtelijke verlichting in buitengebieden en het opnemen van richtlijnen vo

Toelichting afwijkingen

Twee gesprekken hebben plaatsgevonden met een adviesbureau (Licht en Donker Advies). Deze gesprekken waren bedoeld om te verkennen welke maatregelen kunnen worden toegepast en om de mogelijkheden voor een toekomstige samenwerking te onderzoeken.

5 Product Duurzaamheid

Wat wil de raad bereiken?

Een beleefbaar en natuurrijk landschap met ruimte voor recreatie, ondernemerschap en circulaire agrarische productie

We combineren welzijn, recreatie en ondernemerschap met landschapsversterking en de doorontwikkeling van de agrarische sector richting verbreding en verduurzaming.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Uitvoeren pachtafkoop

Toelichting afwijkingen

Eind 2025 heeft Cranendonck subsidie ontvangen voor de afkoop van pachtgronden in Natura 2000 gebied als ook de functiewijzing en inrichting daarvan. Inmiddels hebben inventariserende gesprekken met pachters plaatsgevonden en bestaat vrijwillige medewerking aan de taxatie van de afkoopwaarde.

Verduurzamen pachtbeleid

Toelichting afwijkingen

Om het participatietraject zorgvuldig te kunnen opzetten is aanvullend budget gewenst. Dit benodigde budget wordt geraamd op € 12.500,-. Vooralsnog bestaat het voornemen om uitsluitend met de onze vaste liberale pachters te reflecteren op onze voorstellen voor nieuwe duurzaamheidsmaatregelen. Niet met de gehele sector. Daarbij worden ook enkele stakeholders betrokken. Veel nieuwe maatregelen komen straks voort uit vastgesteld provinciaal- en regionaal beleid. De participatie kan worden uitgebreid als gedurende het proces blijkt dat dit nodig is om meer draagvlak te creëren.

Deelname GGA en gebiedsprocessen

Toelichting afwijkingen

De provincie Noord-Brabant stelt in tranches de subsidieregeling "Natura 2000 - Regievoering landelijk programma natuur" open. Deze regeling vergoed de uren van gebiedspartners besteed aan concrete projecten en de samenwerking binnen de GGA's tot een bedrag van €50.000,- per GGA. De provincie heeft Cranendonck voor 2025 (start GGA Grenscorridor Oost) een subsidiebedrag met een waarde van €26.400,- toegekend. Voor de jaren 2026-2027 staat de subsidieregeling opnieuw open. Cranendonck zal eind 2027 opnieuw een aanvraag indienen voor vergoeding van de regiekosten op basis van werkelijk gemaakte uren voor beide jaarschrijven. Hiervan bestaat de verwachting dat deze opnieuw zal worden toegekend en dat voor beide jaren het maximale bedrag van € 50.000,- wordt toegekend. Zolang deze regeling bestaat kunnen personele kosten hieruit geheel of grotendeels worden gedekt.

Wat wil de raad bereiken?

Een Cranendonckse energietransitie die voldoet aan de nationale en Europese klimaatdoelstellingen

Sinds 2020 zijn de nationale en Europese klimaatdoelen aangescherpt, met hogere eisen voor CO2-reductie en groene energieproductie. Hoewel de aandacht voor energietransitie in Den Haag lijkt af te nemen en een duidelijke koers ontbreekt, zet Cranendonck de verduurzaming voort met focus op uitvoering. Nieuwe uitdagingen zoals netcongestie, ruimtegebrek en geopolitieke onzekerheid vragen om flexibiliteit. In afwachting van landelijke richting blijft Cranendonck bijdragen aan de actuele klimaatdoelen.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Voortzetting Isolatieaanpak

Toelichting afwijkingen

In februari 2026 is de aanpak isolatie vernieuwd door middel van een nieuwe subsidieregeling. Naast verhoging van de subsidiebedragen is het nu ook mogelijk om voor doe het zelf-maatregelen subsidie te ontvangen.

De regionale samenwerking op isolatie ('De Groene Zone Isoleren') is stil komen te liggen na faillissement van de uitvoeringspartner. Dit had geen financiële gevolgen voor de gemeente of haar inwoners. Op welke manier de gemeenten verder samen kunnen werken wordt medio 2026 duidelijk. In de tussentijd wordt de samenwerking binnen de GSA2 geïntensiveerd. Omdat er geen uitgaven verwacht worden in dit jaar worden er kosten afgeraamd.

Nieuwe Nota Energie- en Warmtetransitie in Q2 2026

Toelichting afwijkingen

Een combinatie van het vergaderschema van de raad (incl. zomerreces) en de collegewissel van medio juni maakt het niet mogelijk om de vernieuwde uitvoeringsnota duurzaamheid vóór het reces vast te stellen. Doel is nu om in de eerste cyclus na de zomer deze nota en bijbehorend budget aan de raad voor te leggen.

Oplevering Warmteprogramma

Toelichting afwijkingen

Gemeenten dienen uiterlijk 31-12-2027 een Warmteprogramma vast te stellen als opvolger van de Transitievisie Warmte. Ten opzichte van eerdere verwachtingen is hiermee sprake van een jaar extra tijd.

Tegelijkertijd blijft er op dit moment onduidelijkheid bestaan over de verplichting rond de milieueffectrapportage (volledige Mer of een toets). Netcongestie bemoeilijkt de uitvoerbare oplossingen binnen het warmteprogramma.

Toelichting financiële afwijkingen Wonen + Leven

Wonen 1.1	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Herinrichting hervormd kerkje	I	-76 N			-76 N
De incidentele middelen (verduurzaming en herinrichting kerkje) zijn verantwoord onder cultuur (p.3) en behoort onder monumenten (p.1) te staan.					
Herinrichting hervormd kerkje	S	-15 N			-15 N
Dit betreft de huurlasten. Ook deze zijn verantwoord onder cultuur (p.3) en behoort onder monumenten (p.1) te staan.					
Bijdrageregelingen	I		400 V	-400 N	0
Aangezien voor een aantal grotere projecten in 2026 de bijdrage aan het fonds ruimtelijke ontwikkeling in rekening wordt gebracht, verwachten we hogere inkomsten.					
Stationsweg 76 Budel-Dorplein	I	-60 N		60 V	0
In 2026 wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Als het project haalbaar blijkt en een grondexploitatie wordt geopend, worden de gemaakte voorbereidingskosten daarin opgenomen. We stellen voor dit ten laste van de reserve grondexploitatie te brengen als het project niet haalbaar is.					
Bouwleges	I		160 V		160 V
Vanwege enkele grootschalige projecten ontvangen we meer bouwleges. Hierbij is meegenomen dat we geen leges meer binnenkrijgen voor de categorie uitbreiden en wijzigen bij nieuwbouwwoningen.					
Overige geringe afwijkingen	S	19 V			19 V
Correctie omgevingswet.					
Gebiedsgerichte Aanpak (GGA)	I	-26 N	26 V		0
In 2026 is een subsidie provinciale subsidie ontvangen voor een tegemoetkoming in de kosten voor de werkzaamheden binnen de GGA Grenscorridor en GGA Strabrechtse Heide. Met deze subsidie bekostigen wij de uitvoeringskosten.					
Indexeringen 2026	S	-8 N			-8 N
Totaal		-166 N	586 V	-340 N	80 V

1.2 Verkeer en vervoer	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Onderhoud en herstel wegen en inrichtingen Het betreft vergoedingen van Nutsbedrijven voor werkzaamheden aan kabels en leidingen. De nutsbedrijven voeren in 2026 meerdere projecten uit. Voorafgaand aan een jaar zijn de projecten die de Nutsbedrijven gaan uitvoeren niet allemaal bij de gemeente bekend.	I		20 V		20 V
Wegenbeheerplan dagelijks onderhoud Extra kosten ten opzichte van het IBOR zijn het gevolg van aanvullend benodigd onderhoud aan civieltechnische kunstwerken, dat niet vooraf was voorzien, extra herstelwerkzaamheden aan leidingsleuven voor kabels en leidingen als gevolg van aanvullende of intensievere werkzaamheden nutsbedrijven en tot slot verhoogde kosten voor voorbereiding en verkeersmaatregelen tijdens de uitvoering, noodzakelijk om de werkzaamheden veilig en volgens regelgeving uit te voeren.	I	-50 N			-50 N
Voorziening wegen (storting) Aanvullende storting in de voorziening wegen o.b.v. het wegenbeheerplan 2026-2030. De gemiddelde jaarlijkse storting wordt daarmee € 1.195.343.	S	-174 N			-174 N
Openbare verlichting Aanschaf tool monitoringsysteem.	I	-13 N			-13 N
Openbare verlichting Jaarlijkse contributie/licentiekosten.	S	-12 N			-12 N
Kapitaallasten Correctie op de kapitaallasten van de Meemortel.	I	23 V			23 V
Indexeringen 2026	S	-24 N			-24 N
Totaal		-250 N	20 V	0	-230 N

Leefbaarheid 1.3	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Gemeenschapshuis De Reinder De (budget)subsidie aan het gemeenschapshuis is verlaagd.	S	12 V			12 V
Gemeenschapshuis de Borgh De Borgh ontvangt geen (budget)subsidie meer. De raming hiervoor kan vervallen.	S	18 V			18 V
Smeltkroes	I	-28 N		28 V	0

Opstartkosten (15k) voor beheersstichting en beheersvergoeding (13k) ten laste de reserve gemeenschapsvoorzieningen.					
Meicirculaire 2026; oormerken overheidsbrede dienstverlening (voorm.IDO/DU).	I	-2 N			-2 N
Kapitaallasten Herberekening kapitaallasten gemeenschapshuizen.	I	-2 N			-2 N
Indexeringen 2026.	S	-18 N			-18 N
Totaal		-45 N	0	28 V	-17 N

Openbare Ruimte 1.4	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Riolering					
In de 2e helft van het jaar voeren we rioolinspecties uit waarbij de kwaliteit in beeld wordt gebracht. Herstelwerkzaamheden voeren we aansluitend uit. Vanwege de doorlooptijd verwachten we niet het gehele budget te benutten.	I	75 V			75 V
Waterschap De Dommel stelt subsidie beschikbaar voor klimaatadaptive maatregelen, waaronder promotie. Hierdoor vervalt het geraamde budget voor 2026.	I	10 V			10 V
Kapitaallasten Hogere kapitaallasten door herberekening annuïtaire afschrijving.	I	5 V			5 V
Voorziening riolering Het voordeel op het product riolering wordt toegevoegd aan de voorziening riolering (gesloten systeem).	I		-90 N		-90 N
Afval					
Kapitaallasten Hogere kapitaallasten door uitstel project ondergrondse containers naar 2026	I	-10 N			-10 N
Voorziening afval Het nadeel op het product afval wordt onttrokken aan de voorziening afvalstoffenheffing (gesloten systeem)	I		10 V		10 V
Openbaar Groen					0
Subsidie waterschap Met de subsidie is er meer geld beschikbaar voor de stimulering van particuliere vergroening	I	-25 N	25 V		0
Snoeien bomen Zoals in eerdere begrotingen aangegeven, willen we in 2026 de inhaalslag op boom snoeirondes voltooien. Echter is Budel meer werk dan verwacht, waardoor er extra middelen nodig zijn om dit op schema af te	I	-20 N			-20 N

ronden. Anders lukt dit pas volgend jaar en komen we weer achter op schema voor de volgende snoeironde.					
In navolging van onze groenvisie, willen we de kwaliteit van de biodiversiteit in Cranendonck gaan monitoren. Zo kunnen we controleren of onze ingrepen met bijvoorbeeld minder maaien daadwerkelijk effect hebben. Hiervoor moet een meetlat opgesteld worden.	I	-25 N			-25 N
Door de aanhoudende rattenplaag in Budel-Schoot en Maarheeze blijft extra budget nodig als we willen doorgaan met bestrijding op zowel openbaar als particulier terrein.	I	-48 N			-48 N
Meicirculaire 2026; Correctie Wet op Lijkbezorging	I	4 V			4 V
Indexeringen 2026	S	-7 N			-7 N
Totaal		-42 N	-55 N	0	-96 N

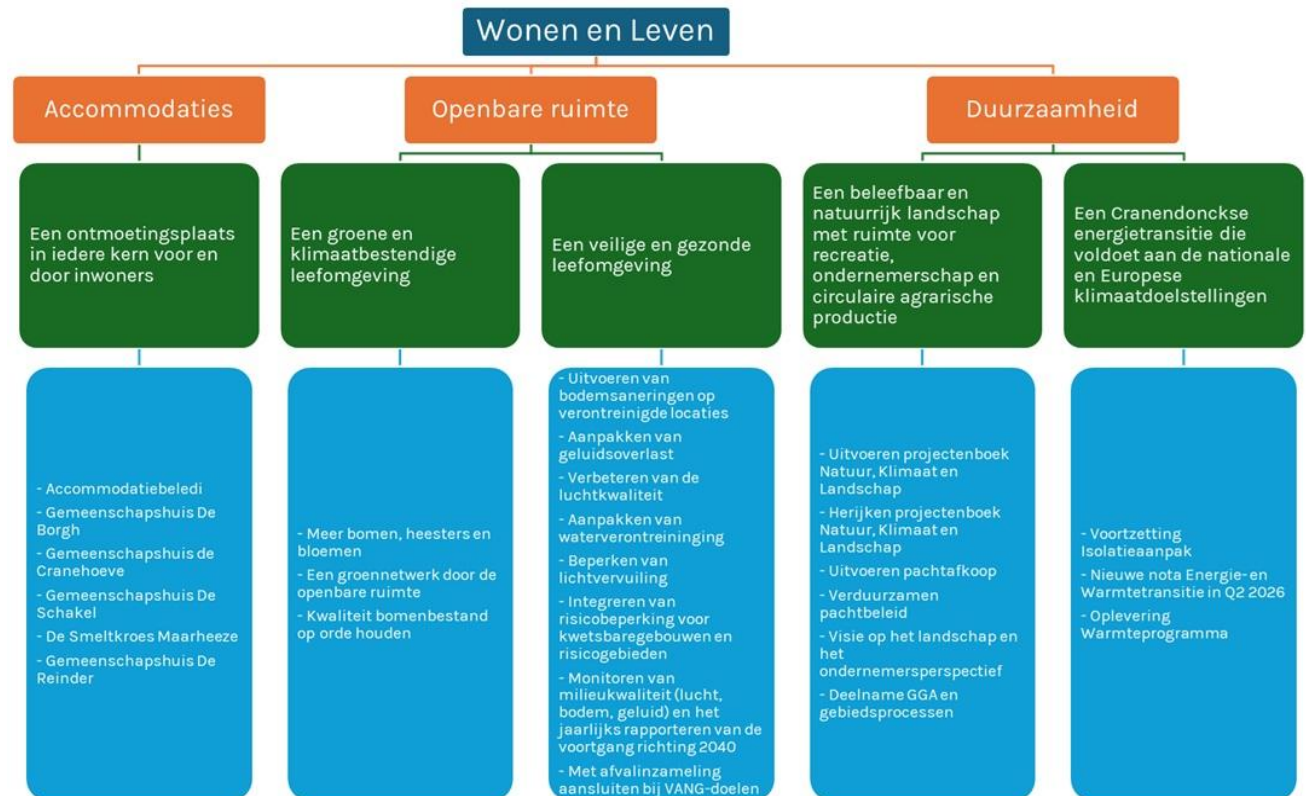
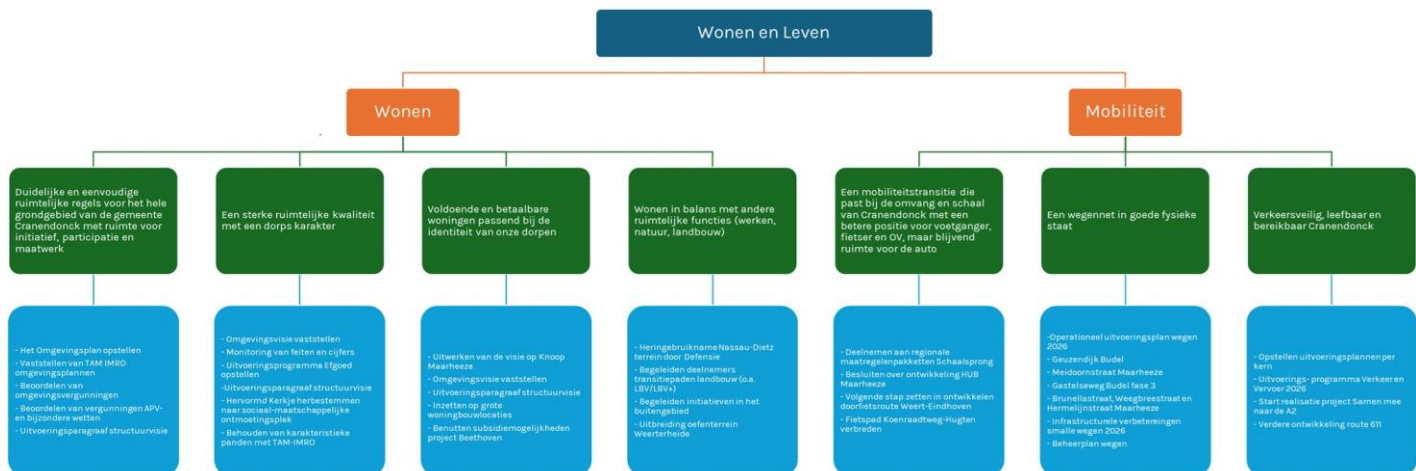
Duurzaamheid 1.5	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Projectenboek	I	-28 N		28 V	0
Onttrekking reserve Landschapsversterking voor de uitvoering van een drietal projecten in 2026. Betreft structureren houtsingel zandpad Rakerstraat, vergroten ecologische waarde weide Strijperdijk, Herstel bomenlaanstructuur Blake Beemd.					
CDOKE gelden Rijk	I	713 V	-264 N	-449 N	0
In de septembercirculaire 2025 zijn de CDOKE gelden voor 2026 in de algemene uitkering verwerkt (was SPUK-regeling). Omdat eerst de CDOKE gelden van de SPUK 2025 worden benut verwachten we de CDOKE gelden 2026 in 2026 niet nodig te hebben. Daarom storten we deze in de reserve duurzaamheid.					
Aanpak isolatie:	I	40 V			40 V
Wegens faillissement uitvoerder verwachten we geen kosten voor De Groene Zone Isoleren. Dit deel van de kosten wordt afgeraamd.					
Meicirculaire 2026; Oormerken gelden capaciteit decentralisatie klimaat- en energiebeleid (DU)	I			-15 N	-15 N
Totaal		725 V	-264 N	-436 N	25 V

Totaal structureel	S	-210 N	0	0	-210 N
Totaal incidenteel	I	432 V	288 V	-748 N	-29 N
Totaal programma		222 V	288 V	-748 N	-239 N

Overzicht baten en lasten programma Wonen + Leven

PROGRAMMA 1	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Begr. na wijz. 2026	Mutaties Burap	Begroting 2026 na Burap
Wonen en Leven					
Lasten:					
1.1 Wonen	2.177	3.937	2.945	166	3.111
1.2 Verkeer en vervoer	3.784	3.674	4.509	250	4.759
1.3 Leefbaarheid	1.671	1.601	1.601	45	1.646
1.4 Openbare ruimte	7.027	7.340	8.418	42	8.460
1.5 Duurzaamheid	1.814	1.508	1.073	-725	348
Totaal Lasten	16.473	18.061	18.545	-222	18.324
Baten:					
1.1 Wonen	1.133	2.216	886	586	1.472
1.2 Verkeer en vervoer	163	226	84	20	104
1.3 Leefbaarheid	94	124	121	-	121
1.4 Openbare ruimte	5.249	5.582	6.091	-55	6.037
1.5 Duurzaamheid	264	-	-	-264	-264
Totaal Baten	6.902	8.147	7.182	288	7.470
Saldo voor resultaatbestemming	9.571 N	9.914 N	11.363 N	509 V	10.854 N
Bestemmingen					
Stortingen reserves	1.551	1.595	61	864	925
Onttrekkingen reserves	1.264	2.414	781	116	897
Bestemming per saldo	287 N	819 V	720 V	748 N	28 N
Saldo na resultaatbestemming	9.858 N	9.095 N	10.643 N	239 N	10.882 N

Programma doelenboom Wonen en Leven (in 2 delen)

Programma 2: Economie + Ondernemen

Missie

Samen met onze ondernemers bouwen we aan een toekomstbestendig en duurzaam Economisch Cranendonck. We versterken het vestigingsklimaat, ondersteunen lokaal ondernemerschap en zorgen dat ons bedrijfsleven stevig verbonden blijft met de omliggende regio's.

Cranendonck is een woon- én werkgemeente. Veel inwoners kunnen dichtbij huis werken, wat de binding met de gemeenschap versterkt. Tegelijkertijd vervult de lokale economie een onmisbare rol als schakel tussen Weert en de Brainportregio.

De verwachte regionale groei ("schaalsprong") brengt grote veranderingen met zich mee. Daarom maken we bewuste keuzes per kern:

- Budel: focus op economische ontwikkeling, passend bij het industriële verleden en sterke economie
- Maarheeze: nadruk op woningbouw
- Schoot, Soerendonk, Dorplein en Gastel: organische groei, passend bij de schaal en identiteit van de dorpen.

1 Product Economie

Wat wil de raad bereiken?

Budel en Maarheeze vervullen een centrumfunctie met een voorzieningenaanbod waar ook omliggende kernen voordeel van hebben

Budel en Maarheeze zijn de grootste dorpen in onze gemeente en vervullen een centrumfunctie voor voorzieningen. Om deze functie te behouden onderzoeken we:

- De herontwikkeling van het centrumgebied in Budel, gericht op een vitaal winkelhart
- Starten we een aanpak tegen leegstand, samen met pandeigenaren en ondernemers, met ruimte voor tijdelijke én structurele invulling

Wat wil de raad bereiken?

Cranendonck is een economische zone die aansluit bij- en verbindt tussen de Brainport- en Keyport regio's

Cranendonck positioneert zich als economische zone tussen Brainport en Keyport.

Ondernemerschap en innovatie zijn hiervoor cruciaal. We nemen actief deel aan Keyport en zijn via de Metropoolregio Eindhoven aandeelhouder in Brainport Development.

Wat wil de raad bereiken?

Er is voldoende ruimte voor bedrijven om uit te breiden of zich te vestigen in Cranendonck

We zetten als gemeente in op groei. Behoud en groei van bedrijfsvestigingen en werkgelegenheid zijn volgens ons namelijk basiselementen voor de toekomst van Cranendonck. Binnen de MRE-regio en met de Provincie Noord-Brabant hebben wij beleid- en inspanningsafspraken gemaakt over de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Binnen de kaders van de MRE organiseren wij de randvoorwaarden voor selectieve groei van bedrijfsvestigingen en werkgelegenheid. De programmeringsafspraken voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen in de Metropoolregio Eindhoven zijn vastgelegd in de Visie werklocaties, de uitvoeringsstrategie werklocaties en de uitvoeringsagenda van de MRE.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Planvorming voor de ontwikkeling van 30 hectare bedrijventerrein opstellen

Toelichting afwijkingen

Het MRE Realisatiebedrijf ondersteunt ons in de onderzoeksopgave. Voorwaarde hiervoor is dat een regionale opgave voor werklocaties wordt ingebracht. Dit combineren wij met de zoekopgave naar de reguliere werklocaties, waardoor nu een plan van aanpak voor 70 + 30 hectare wordt opgesteld. Daarnaast geven actuele ontwikkelingen in het gebied aanleiding de focus te verleggen.

2 Product Ondernemen

Toelichting financiële afwijkingen Economie + Ondernemen

Economie 2.1	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Marktgelden	S		-9 N		-9 N
We ontvangen minder inkomsten marktgelden en stroomopbrengsten.					
Economische ontwikkeling	S	8 V			8 V
De kosten voor Centrummanagement Budel in overeenstemming brengen met geraamde inkomsten reclamebelasting.					
Indexeringen 2026	S	- N			- N
Totaal		8 V	-9 N	0	-1 N

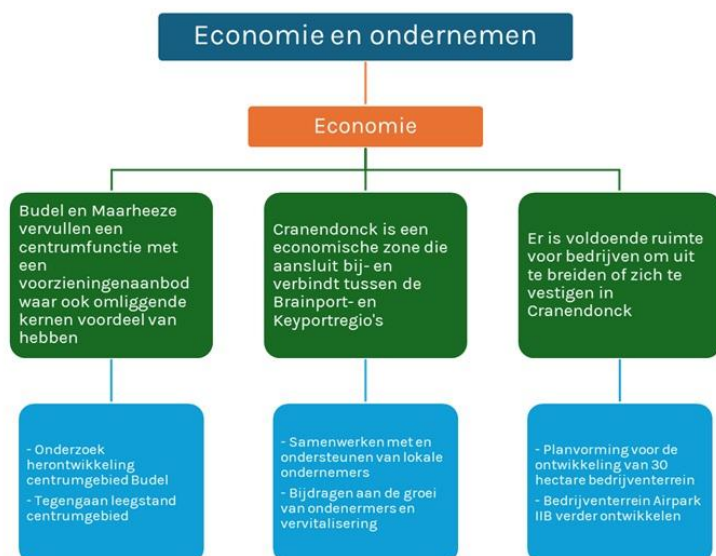
Ondernemen 2.2	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Pachten	S		81 V		81 V
Hogere opbrengst geliberaliseerde pacht en erfpacht, deels door toevoeging van nieuwe pachtblokken aan het areaal en omzetting van reguliere pacht naar geliberaliseerde pacht voor meerdere percelen (61), geactualiseerde contracten (10) en indexering van de reguliere pachtprizen (10).					
Pachten Eenmalige betaling door een voormalige reguliere pachter vanwege gederfde pachtopbrengst door aanwezigheid van knolcyperus op een pachtperceel.	I		5 V		5 V
Indexeringen 2026.	S	-2 N			-2 N
Totaal		-2 N	86 V	0	84 V

Totaal structureel	S	6 V	72 V	0	78 V
Totaal incidenteel	I	0	5 V	0	5 V
Totaal programma		6 V	77 V	0	83 V

Overzicht baten en lasten programma Economie + Ondernemen

PROGRAMMA 2	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Begr. na wijz. 2026	Mutaties Burap	Begroting 2026 na Burap
Werk en economie					
Lasten:					
2.1 Economie	833	724	813	-8	805
2.2 Ondernemen	806	1.541	2.795	2	2.797
Totaal Lasten	1.638	2.265	3.608	-6	3.602
Baten:					
2.1 Economie	12	8	12	-9	3
2.2 Ondernemen	912	1.880	2.908	86	2.994
Totaal Baten	925	1.888	2.921	77	2.998
Saldo voor resultaatbestemming	713 N	376 N	688 N	83 V	605 N
Bestemmingen					
Stortingen reserves	1.437	2.098	-	-	-
Onttrekkingen reserves	1.412	1.911	25		25
Bestemming per saldo	25 N	187 N	25 V	-	25 V
Saldo na resultaatbestemming	738 N	563 N	663 N	83 V	580 N

Programma doelenboom Economie en Ondernemen

Programma 3: Recreatie + Toerisme

Missie

Cranendonck wil een rijk aanbod van recreatieve, culturele en sportieve voorzieningen dat bijdraagt aan de fysieke én mentale gezondheid van onze inwoners. Ons sterke verenigingsleven en het aantrekkelijke landschap vormen hiervoor de basis. Voorzieningen organiseren we op een schaal die past bij het gebruik, zodat iedereen kan meedoen.

1 Product Sport

Wat wil de raad bereiken?

Door sport en bewegen een bijdrage leveren aan de leefstijl van onze inwoners.

We willen dat sport en bewegen bijdragen aan een gezonde leefstijl van al onze inwoners. Sport helpt gezondheidsproblemen voorkomen, vergroot vitaliteit en versterkt de gemeenschap. Daarom zetten we in op toegankelijke sportaccommodaties, veilige sportomgevingen en openbare plekken waar mensen kunnen bewegen, spelen en elkaar ontmoeten.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Toekomstbestendige sportaccommodaties

Toelichting afwijkingen

In maart 2026 is tijdens de informatieavond over het accommodatiebeleid afgestemd met de raad dat de volgordelijkheid van het vaststellen van nieuw beleid prioriteit heeft boven snelheid. Eind 2026 stelt de raad het nieuwe accommodatiebeleid vast waarin de belangrijkste uitgangspunten zitten voor, het meerjarig investerings- en onderhoudsplan (MIOP), de nota basisvoorziening, het tarievenbeleid en het subsidiebeleid. Zodra de belangrijkste uitgangspunten, die nodig zijn voor het subsidiebeleid zijn afgestemd, kunnen we starten met het opstellen van nieuw subsidiebeleid maar nog niet opleveren voor het einde van het jaar.

2 Product Cultuur

Wat wil de raad bereiken?

Een sterke culturele infrastructuur die zorgt voor een toegankelijk, divers en inclusief aanbod van kunst en cultuur,

Een sterke culturele infrastructuur die zorgt voor een toegankelijk, divers en inclusief aanbod. Kunst en cultuur zijn er voor iedereen – ongeacht leeftijd, achtergrond of portemonnee. We geven lokaal talent de kans zich te ontwikkelen, verbinden inwoners en stimuleren creativiteit.

Toelichting resultaat afwijkingen.

realisatie openlucht theater en visualisatie kasteelruïne

Toelichting afwijkingen

Het Interreg-project '4.1 Openluchttheater & Beleving Kasteelruïne Baronie' wordt niet voor februari 2027 afgerond. De belangrijkste oorzaken voor deze vertraging zijn de ligging binnen archeologisch Rijksmonument en het daarmee samenhangende verplichte archeologisch onderzoek. Er is nu een verlengingsverzoek ingediend bij Interreg voor een afronding op 31 januari 2028 van het Openluchttheater.

3 Product Recreatie en Toerisme

Wat wil de raad bereiken?

Een vrijetijdsector die bijdraagt aan de lokale economie, welzijn en de identiteit van Cranendonck; voor zowel inwoners als bezoekers

Een sterke vrijetijdseconomie die niet alleen werkgelegenheid en inkomsten oplevert, maar ook bijdraagt aan welzijn, leefbaarheid en identiteit van Cranendonck. We willen dat inwoners én bezoekers profiteren van een aantrekkelijk en gastvrij aanbod.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Uitvoering Interreg-programma

Toelichting afwijkingen

Het Interreg-project '4.1 Openluchttheater & Beleving Kasteelruïne Baronie' wordt niet voor februari 2027 afgerond. De belangrijkste oorzaken voor deze vertraging zijn de ligging binnen archeologisch Rijksmonument en het daarmee samenhangende verplichte archeologisch onderzoek. Er is nu een verlengingsverzoek ingediend bij Interreg voor een afronding op 31 januari 2028 van het Openluchttheater.

Toelichting financiële afwijkingen Recreatie + Toerisme

Sport 3.1	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Sporthal Zuiderpoort	I	-23 N			-23 N
Om beter te kunnen voorzien in kwalitatief uitdagend bewegingsonderwijs schaffen we extra materialen aan.					
Zwembad Zuiderpoort	I	-80 N			-80 N
Het buitenbad van de Zuiderpoort is zomer klaar gemaakt. Tevens moest de luchtbehandeling geoptimaliseerd worden om te zorgen voor een gezond en comfortabel binnenklimaat.					
Compensatie indexatie tarieven	I	-50 N			-50 N
Door af te wijken van de CPI index in de overeenkomst voor de tarieven sportaccommodaties is er een tekort ontstaan bij de exploitant. Volgens dezelfde overeenkomst moeten wij het verschil compenseren. Dit verschil is niet begroot.					
Sportpark Budel	S	-40 N	66 V		26 V
De huur van de voetbalvelden is hoger vanwege een hoger huurbedrag voor een kunstgrasvoetbalveld. De kosten voor onderhoud kunstgrasveld vallen hoger uit.					
Spuk GALA	I	-126 N	126 V		0
In de periode 2023 - 2026 ontvangen we een jaarlijkse bijdrage voor spuk GALA. Deze zijn verdeeld in sport en maatschappelijke ondersteuning. 2026 lijkt het laatste jaar voor deze regeling.					
Indexeringen 2026.	S	-23 N			-23 N
Totaal		-342 N	192 V	0	-150 N

Cultuur 3.2	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Herinrichting hervormd kerkje	I	76 V			76 V
De incidentele middelen (verduurzaming en herinrichting kerkje) zijn verantwoord onder cultuur (p.3) en behoort onder monumenten (p.1) te staan.					
Herinrichting hervormd kerkje	S	15 V			15 V
Dit betreft de huurlasten. Ook deze zijn verantwoord onder cultuur (p.3) en behoort onder monumenten (p.1) te staan.					
Indexeringen 2026.	S	-5 N			-5 N
Totaal		86 V	0	0	86 V

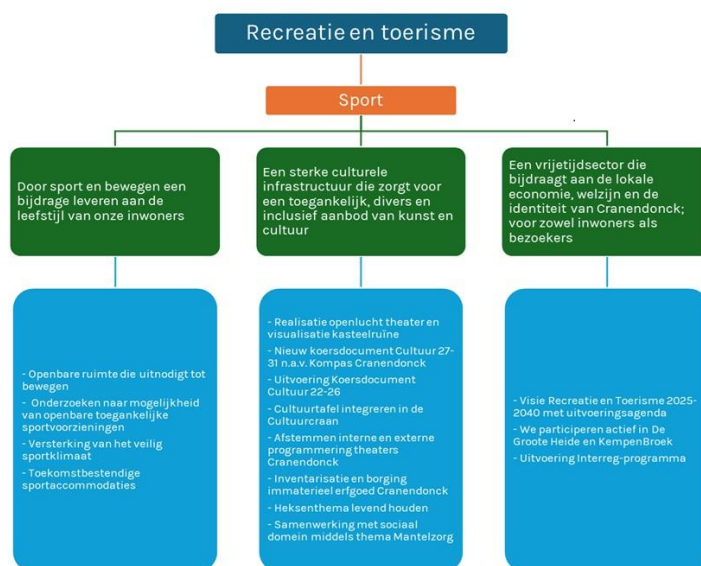
Toerisme en evenementen 3.3	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Kapitaallasten	I	14 V			14 V
Lagere kapitaallasten Projecten recreatie Groote Heide door uitstel project.					
Indexeringen 2026.	S	-6 N			-6 N
Totaal		8 V	0	0	8 V

Totaal structureel	S	-60 N	66 V	0	6 V
Totaal incidenteel	I	-189 N	126 V	0	-63 N
Totaal programma		-249 N	192 V	0	-57 N

Overzicht baten en lasten programma Recreatie + Toerisme

PROGRAMMA 3	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Begr. na wijz. 2026	Mutaties Burap	Begroting 2026 na Burap
Recreatie en toerisme					
Lasten:					
3.1 Sport	2.247	2.261	2.327	342	2.669
3.2 Cultuur	483	419	571	-86	486
3.3 Toerisme en evenementen	561	478	560	-8	552
Totaal Lasten	3.291	3.158	3.458	249	3.707
Baten:					
3.1 Sport	850	917	701	192	893
3.2 Cultuur	16	16	16	-	16
3.3 Toerisme en evenementen	48	55	48	-	48
Totaal Baten	915	988	765	192	957
Saldo voor resultaatbestemming	2.376 N	2.170 N	2.692 N	57 N	2.750 N
Bestemmingen					
Stortingen reserves	76	161	-	-	-
Onttrekkingen reserves	176	216	91		91
Bestemming per saldo	100 V	56 V	91 V	-	91 V
Saldo na resultaatbestemming	2.276 N	2.115 N	2.601 N	57 N	2.659 N

Programma doelenboom

Programma 4: Sociaal domein

Missie

Het sociaal domein is breed en complex: van opvoeden en opgroeien tot inkomen, werk, wonen, welzijn en zorg. In Cranendonck doen alle inwoners mee, tellen mee en dragen bij aan een gezonde en veerkrachtige gemeenschap.

We zetten in op eigen kracht en toegankelijke voorzieningen, en bieden pas maatwerkvoorzieningen via de Jeugdwet, Wmo of Participatiewet als dat echt nodig is. Zo blijft ondersteuning ook in de toekomst beschikbaar voor wie dat het hardst nodig heeft. Onze koers: van curatief (problemen oplossen) naar preventief (problemen voorkomen). Daarbij staan duurzaamheid, betaalbaarheid en toegankelijkheid centraal.

1 Product Meedoen

Wat wil de raad bereiken?

Alle inwoners kunnen in hun levensonderhoud voorzien en meedoen aan de samenleving.

Alle inwoners doen zoveel als mogelijk mee, ongeacht leeftijd, inkomen of beperking. Ons doel is dat alle inwoners van Cranendonck in hun levensonderhoud kunnen voorzien en meedoen aan de samenleving. Wij helpen daarom dan ook alle inwoners bij het vinden van een baan of maatschappelijke participatie wanneer een betaalde baan (nog) te hoog gegrepen is.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Inkomensondersteuning; er is (tijdelijk) ondersteuning voor inwoners die het nodig hebben.

Toelichting afwijkingen

Er is sprake van een kostentoeename van de Participatiewet uitkeringen (algemene bijstand), deze wordt veroorzaakt door een stijging van het aantal uitkeringen en een stijging van de kosten per uitkering door inflatie correctie. Daartegenover staan lagere kosten voor de IOAW/IOAZ uitkeringen en hogere rijksinkomsten. Per saldo is er dan ook een voordeel welke verder is toegelicht in de financiële paragraaf.

Geldzorgen; inwoners welke terecht (dreigen) te komen in schuldenproblematiek krijgen ondersteuning.

Toelichting afwijkingen

In 2026 blijven we aandacht houden voor de ontwikkeling van de instroom van inwoners met financiële zorgen en problematische schulden en de bijbehorende resultaten. Tegelijkertijd onderzoeken we welke applicatie het beste aansluit bij onze wensen, waarna we de data-inrichting en rapportage verder uitwerken.

2 Product Maatschappelijke ondersteuning

Wat wil de raad bereiken?

Een gemeenschap waarbij het omzien naar elkaar, het elkaar helpen en samenwerken de gewoonte wordt

De gemeente zet in op het versterken van de veerkracht van inwoners. We willen dat iedereen zoveel mogelijk zelf regie kan nemen over het eigen leven. Waar nodig bieden we passende ondersteuning. Daarnaast investeren we in preventie, zodat problemen vroegtijdig worden gesignaleerd en aangepakt.

3 Product Jeugd

Wat wil de raad bereiken?

Een gemeenschap waarbij het omzien naar elkaar, het elkaar helpen en samenwerken de gewoonte wordt

Kinderen groeien op in een kansrijke en veilige omgeving waarin men naar elkaar omkijkt.

4 Product Onderwijs

Wat wil de raad bereiken?

Een niveau van onderwijsvoorzieningen waarin alle leeftijdsgroepen zich volledig thuis voelen.

Een onderwijsvoorziening waarin alle leeftijden zich thuis voelen en die aansluit bij groei en ontwikkelingen in de Brainportregio.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Uitvoering Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

Toelichting afwijkingen

- De Wereldwijzer en Sint Andreas zijn inmiddels gefuseerd tot een basisschool met de naam De And're Wijze. Deze is gehuisvest in het schoolgebouw van De Wereldwijzer in Budel-Schoot. Op dit moment (2026/2027) vinden voorbereidende werkzaamheden plaats voor het realiseren van nieuwbouw voor deze basisschool mogelijk in combinatie met gemeenschapsvoorzieningen voor de kern Budel-Schoot.
- Voor het BRAVO! College is ook nieuwbouw voorzien. In verband met de huidige ontwikkelingen rondom Brainport en de daaraan gekoppelde besluitvorming voor woningbouw voor 'de knoop Maarheeze' welke eind 2026 wordt verwacht, is thans nog niet inzichtelijk op welke locatie de nieuwbouw voor het BRAVO! College zal worden gerealiseerd.
- De nieuwbouw voor obs 't Lange in Gastel is met enkele jaren uitgesteld, omdat het huidige schoolgebouw bouwkundig nog in goede staat verkeert. Wel zal in 2026 de luchtbehandelingskast worden vervangen in opdracht van het schoolbestuur (Fluks). De gemeente Cranendonck zal hieraan voor een bedrag van € 50.000 bijdragen vanwege het met het schoolbestuur overeengekomen uitstel voor nieuwbouw.
- De tijdelijke huisvesting voor het BRAVO! College is in 2025 uitgevoerd door het plaatsen van 2 noodlokalen.

De werkzaamheden voor onderwijshuisvesting worden vanaf januari 2026 niet meer uitgevoerd door een zzp-er waardoor het risico op schijnzelfstandigheid in het kader van de Wet DBA is komen te vervallen.

Toelichting financiële afwijkingen Sociaal domein

Werk & Inkomen 4.1	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Uitkeringen en BBZ Per saldo ontstaat er een voordeel van 63k. Enerzijds ontstaat een nadeel veroorzaakt door een stijging van de uitkeringen en hogere lasten voor de loonkostensubsidie (LKS). Bij zowel uitkeringen en LKS is rekening gehouden met volumetoename als gevolg van inflatie en aantallen. Anderzijds ontstaat een voordeel omdat de inkomsten van het Rijk (BUIG) hoger zijn de begroot.	S	-252 N	315 V		63 V
Meicirculaire 2026; oormerken middelen alleenverdienersproblematiek	I	-8 N			-8 N
Meicirculaire 2026; Oormerken middelen IBO problematische schulden	I	-15 N			-15 N
Meicirculaire 2026; Oormerken middelen Re-integratiedienstverl gericht op jongeren	I	-6 N			-6 N
Meicirculaire 2026; Oormerken middelen WSW en Participatie	I	-68 N			-68 N
Totaal		-349 N	315 V	0	-34 N

Maatschappelijke ondersteuning 4.2	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Huishoudelijke hulp Met het wegwerken van de wachtlijsten uit 2025 laat de prognose zien dat de verwachting is dat het budget voor 2026 een geringe overschrijding zien (80K /2,8% vh budget). Omdat de overschrijding procentueel op dit moment lijkt mee te vallen verhogen wij het budget niet. Via de tussentijdse monitoring van het WMO-budget rapporteren wij tussentijds belangrijke (financiële) ontwikkelingen. Eventuele aanpassingen van het budget vinden plaats via de gebruikelijke P&C cyclus.		0			0
Begeleiding De voorspelde besparing van 400k bij de ontwikkeling "van arrangement naar PxQ" is zichtbaar. Tegelijkertijd zien we een stijging van het aantal cliënten, Hierdoor neemt het voordeel van 400k af naar 100k. Om die reden ramen we structureel 300K bij.	S	-300 N			-300 N

Woningaanpassingen	I	-80 N			-80 N
De bouwkosten voor woningaanpassingen stijgen enorm. De prijsindex lijkt hier niet voldoende te zijn. Tegelijkertijd zien we steeds vaker dat we een woonunit moeten plaatsen. 1 Unit bedraagt op dit moment bijna een derde van het begroot budget. Om die redenen ramen we incidenteel 80K.					
Individueel vervoer	I	-20 N			-20 N
We zien een stijging in de kosten hulpmiddelen vervoer (scootmobielen en driewielers). Deze stijging zagen we in 2025 al ontstaan. Dit is natuurlijk te beargumenteren met de sterke vergrijzing die we ook in Cranendonck zien. De volumegroei van de algemene uitkering loopt niet gelijk aan de extra uitgaven door vergrijzing. Om die reden ramen we incidenteel 20K bij. Bij de begroting kijken we in hoeverre dit een structureel karakter heeft.					
Sociaal makelaars	S	-29 N			-29 N
In de slotwijziging 2025 is incidenteel een extra budget van 95K geraamd omdat er de afgelopen jaren een groot verschil is ontstaan, doordat de sociaal makelaars langzaam zijn overgegaan van een detachingspositie naar Cordaad. Nu blijkt dat een gedeelte van het in de slotwijziging extra geraamde budget een structureel karakter heeft. Dat betekent dat 29K structureel niet is gedekt in de begroting 2026-2029. Voorgesteld wordt om in de Burap 2026 structureel een extra budget van 29K op te nemen.					
Eigen Bijdrage WMO	I		33 V		33 V
De eigen bijdrage WMO was in 2025 117K. Op basis daarvan verhogen we de huidige verwachte inkomsten van 87K naar 120K.					
Spuk GALA	I	-213 N	213 V		0
In de periode 2023 - 2026 ontvangen we jaarlijks een bedrag voor spuk GALA. Deze zijn verdeeld in sport en maatschappelijke ondersteuning. 2026 lijkt het laatste jaar voor deze regeling.					
Indexeringen 2026.	S	-77 N			-77 N
Totaal		-719 N	246 V	0	-473 N

Jeugd 4.3	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Uit de jaarrekening 2025 blijkt dat de totale kosten voor de inzet van jeugdhulp in 2025 ten opzichte van 2024 nagenoeg gelijk zijn gebleven. De prognose over het eerste kwartaal van 2026 laat een lichte stijging zien ten opzichte van 2025. Ondanks deze ontwikkeling verwachten we dat de uitgaven voor jeugdhulp binnen het geraamde budget blijven. Via de tussentijdse monitoring van het jeugdbudget rapporteren wij belangrijke (financiële) ontwikkelingen. Eventuele		0			0

aanpassingen van het budget vinden plaats via de gebruikelijke P&C cyclus.					
Bijdrage Veilig Thuis	S	-18 N			-18 N
Uit de begroting 2026 van Veilig Thuis blijkt dat de bijdrage 20k hoger is dan in de raming is opgenomen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de bijdrage Crisisinterventie Team (CIT) niet in het geraamde budget is opgenomen.					
Meicirculaire 2026;	I	-12 N			-12 N
Oormerken middelen kinderopvang pleegouders					
Meicirculaire 2026;	I	61 V			61 V
Oormerken middelen compensatie regeling niet-beoogde- kosten jeugdzorg					
Meicirculaire 2026;	I	11 V			11 V
Oormerken middelen weeffout jeugdzorg en ketensystemen jeugd					
Meicirculaire 2026;	I	-20 N			-20 N
Oormerken middelen jeugdhulp kinderen in AZC					
Indexeringen 2026.	S	-170 N			-170 N
Totaal		-148 N	0	0	-148 N

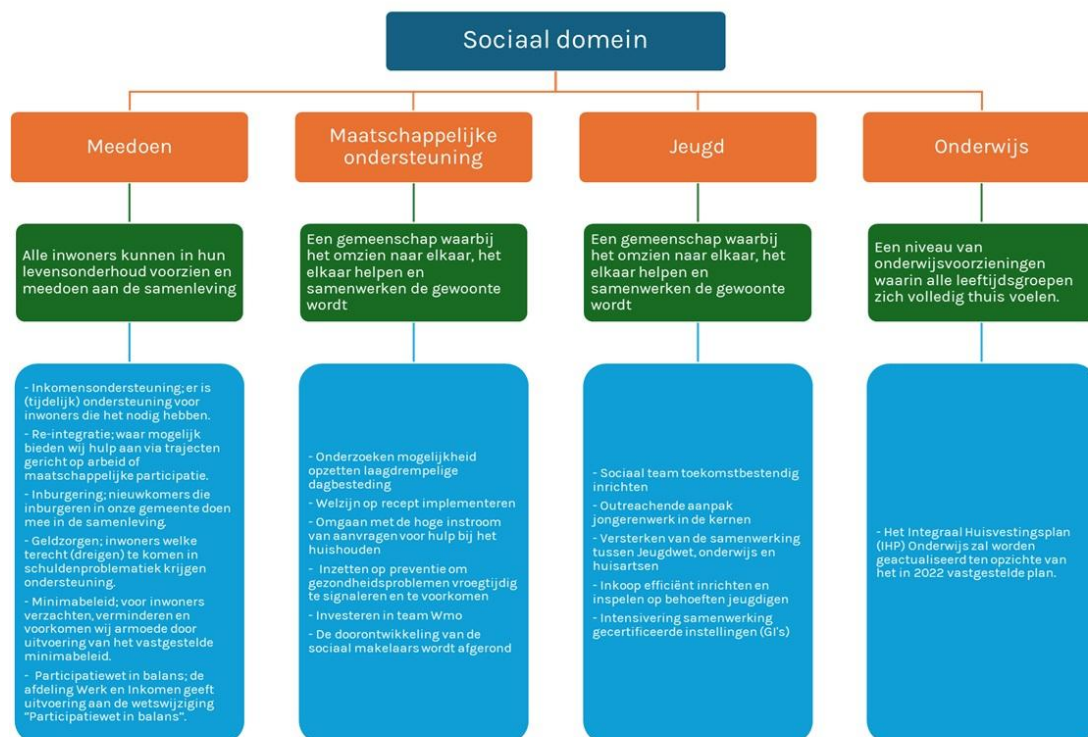
Onderwijs 4.4	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Onderwijsachterstandenbeleid	I	-504 N	504 V		0
Jaarlijks ontvangen we binnen een cyclus van 4 jaar een specifieke uitkering voor onderwijsachterstanden beleid. Vooral nog is 2026 het laatste jaar in deze cyclus.					
Meicirculaire 2026;	I	-3 N			-3 N
Oormerken middelen voorschoolse voorz peuters (DU)					
Indexeringen 2026.	S	-27 N			-27 N
		-534 N	504 V	0	-30 N

Totaal structureel	S	-873 N	315 V	0	-558 N
Totaal incidenteel	I	-877 N	750 V	0	-127 N
Totaal programma		-1750 N	1065 V	0	-685 N

Overzicht baten en lasten programma Sociaal domein

PROGRAMMA 4	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Begr. na wijz. 2026	Mutaties Burap	Begroting 2026 na Burap
Sociaal domein					
Lasten:					
4.1 Werk en inkomen	10.628	10.169	10.579	349	10.928
4.2 Maatschappelijke ondersteuning	8.695	8.376	8.860	719	9.579
4.3 Jeugd	8.569	8.215	8.639	148	8.787
4.4 Onderwijs	2.534	2.324	2.034	534	2.568
Totaal Lasten	30.426	29.084	30.112	1.750	31.862
Baten:					
4.1 Werk en inkomen	4.951	5.147	4.951	315	5.266
4.2 Maatschappelijke ondersteuning	360	305	102	246	348
4.3 Jeugd	-	-	-	-	-
4.4 Onderwijs	488	332	9	504	513
Totaal Baten	5.799	5.784	5.062	1.065	6.127
Saldo voor resultaatbestemming	24.627 N	23.300 N	25.050 N	685 N	25.734 N
Bestemmingen					
Stortingen reserves	732	732	-		-
Onttrekkingen reserves	108	98	126		126
Bestemming per saldo	624 N	634 N	126 V	-	126 V
Saldo na resultaatbestemming	25.251 N	23.934 N	24.923 N	685 N	25.608 N

Doelenboom programma Sociaal domein

Programma 5: Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen

Missie

De gemeente Cranendonck is een open, transparante en betrouwbare publiekrechtelijke organisatie. Op basis van een verantwoorde inzet van de beschikbare middelen draagt zij zorg voor handhaving en naleving van de geldende wet- en regelgeving. De gemeente staat ten dienste van alle inwoners en overige partijen.

1 Product Algemeen bestuur

Wat wil de raad bereiken?

Een betrouwbare lokale overheid

Het streven van de gemeenteraad is om een open, transparante en betrouwbare publiekrechtelijke organisatie te zijn die zijn kaderstellende en controlerende rol op een effectieve manier vervult.

Toelichting resultaat afwijkingen.

De raadsagenda 2022 - 2026

Toelichting afwijkingen

In maart 2026 hebben de gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. Op basis van de uitslag is de samenstelling van de raad gewijzigd. De nieuwe raad stelt een nieuw raadsprogramma op. Nog lopende zaken worden in een overdrachtdossier aangeboden. Het nieuwe raadsprogramma zal in de loop van 2026 vertaald worden in de begroting.

Kaders stellen en controleren

Toelichting afwijkingen

In 2025 is, naast de reguliere standaardcyclus en P&C-producten ervaring opgedaan met een extra P&C product: de slotwijziging. Met de slotwijziging geven we een zo goed mogelijke prognose van de resultaten over het lopende dienstjaar, met als basis de realisatie per 1 oktober, de nog te verwachten uitgaven en inkomsten en over de afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting. In 2026 zal dit P&C product wederom worden opgesteld.

Een auditcommissie die de rollen van de raad versterkt

Toelichting afwijkingen

Na de installatie van de nieuwe raad zijn ook de nieuwe leden van de auditcommissie benoemd. Vanuit de vorige auditcommissie is een compact overdrachtdossier samengesteld. Daarin is ook opgenomen dat vanuit de auditcommissie de discussie gestart kan worden de programmastructuur in de begroting voor de nieuwe raadsperiode, vanaf de begroting 2028 te evalueren en wellicht opnieuw vorm te geven zodat deze beter aansluit bij de doelstellingen van de nieuwe raad.

Vertrouwen in de politiek

Toelichting afwijkingen

Ook in deze nieuwe raadsperiode gaat de projectgroep Burgervertrouwen verder met het versterken van de raadscommunicatie. Het doel blijft om de afstand tussen de gemeenteraad en inwoners te verkleinen en de betrokkenheid bij de lokale democratie te vergroten. Welke activiteiten en projecten de komende jaren worden uitgevoerd, wordt door de nieuwe werkgroep nader uitgewerkt. Daarbij worden de doelen, behoeften, wensen, ambities en de bijbehorende kosten in kaart gebracht. Op basis daarvan wordt bepaald welke initiatieven het beste bijdragen aan een zichtbare, toegankelijke en betrokken gemeenteraad.

Wat wil de raad bereiken?

Kompas voor Cranendonck: een strategische visie

De gemeente Cranendonck staat voor stevige uitdagingen. De wereld om ons heen verandert: de regionale economie groeit, het klimaat verandert, de samenstelling van onze bevolking verandert en de leefbaarheid van onze kernen staat onder druk. Met het door uw raad vastgestelde Kompas voor Cranendonck beschikken wij over een richtinggevende visie tot 2040 die aangeeft hoe we in deze veranderende wereld onze dorpen leefbaar, gezond en aantrekkelijk houden en het welzijn van onze inwoners vergroten. Dit kompas helpt ons met het stellen van prioriteiten.

2 Product Dagelijks bestuur

Wat wil de raad bereiken?

Inwoners stellen wij in staat om als gemeenschap hun eigen dorp, wijk of buurt zelf verder te ontwikkelen, indachtig de rol die zij hebben en die is beschreven in Kompas voor Cranendonck (vitale gemeenschappen als ‘bron van ontwikkelkracht’).

Vitale gemeenschappen: inwoners in staat stellen hun dorp, wijk of buurt zelf verder te ontwikkelen—conform het Kompas voor Cranendonck (gemeenschap als bron van ontwikkelkracht). De gemeente is terughoudend waar het kan, ondersteunend waar het moet.

3 Product Openbare orde

Wat wil de raad bereiken?

Een veilige en leefbare gemeente Cranendonck.

Een leefbare omgeving voor onze inwoners door criminaliteit en overlast terug te dringen, wet- en regelgeving te handhaven en actief samen te werken met de Dommelstroom-gemeenten. We werken programmatisch vanuit het Integraal Veiligheidsplan en het VTH-uitvoeringsbeleid. Samen met de onderliggende uitvoeringsplannen geven we op die manier richting geven aan onze inzet. Deze plannen zijn dynamisch en worden voortdurend afgestemd op actuele ontwikkelingen en signalen uit de samenleving.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Blijvend aandacht geven aan de prioriteiten uit ons Integraal Veiligheidsplan Toelichting afwijkingen

De afgelopen jaren hebben we geïnvesteerd in het op peil brengen en houden van onze rampen- en crisisorganisatie. Met de natuurbrand die begin mei woedde op het militaire oefenterrein in de Weerter- en Budelerbergen, nabij de Geuzendijk is gebleken hoe actueel de dreiging van natuurbranden is. Zowel ons alarmeringssysteem, onze interne crisisorganisatie als de samenwerking in de regio zijn op orde gebleken. Dit heeft geresulteerd in een geslaagde aanpak van deze crisissituatie.

Het opstellen van een nieuw Integraal Veiligheidsplan

Toelichting afwijkingen

Halverwege 2025 heeft de Bestuurlijke Regiegroep (BRG) ingestemd met het verlengen van de looptijd van het Regionaal Veiligheidsplan (RVP) tot en met 2028. Naar aanleiding hiervan heeft het Regionaal Driehoeksoverleg op 15 december 2025 besloten te gaan werken met één gezamenlijk Basisteamveiligheidsplan voor de zes Dommelstroomgemeenten, waarbij ruimte blijft voor lokale prioriteiten per gemeente.

Dit besluit betekent dat de looptijd van de lokale integrale veiligheidsplannen (IVP's) binnen sommige gemeenten moet worden aangepast tot en met 2027. Dit geldt ook voor de gemeente Cranendonck; een voorstel tot verlenging van het huidige IVP volgt nog.

Omdat de gemeenteraden moeten instemmen met de verlenging van de looptijd van het RVP, wordt hiervoor momenteel een regionaal voorstel voorbereid. In mei wordt dit voorstel voorgelegd aan de BRG.

Nieuwe afspraken COA

Toelichting afwijkingen

De afbouw moet gereed zijn eind 2027. Dit wordt tussentijds gemonitord. Ieder kwartaal vindt er overleg plaats met het COA. Ook zullen we bekijken in hoeverre het Europees Integratiepact hierop van invloed is.

Handhavend optreden tegen permanente bewoning op vakantiepark Slot Cranendonck om een vitaal vakantiepark te behouden/te creëren.

Toelichting afwijkingen

Het uitvoeringsbudget voor 2026 is bij de vaststelling van de begroting gehalveerd, hierbij is het voorbehoud gemaakt om restant budget van 2025 over te hevelen naar 2026. Dit is bij de vaststelling van de Slotwijziging 2025 door de raad geaccordeerd.

Integrale aanpak toezicht en handhaving

Toelichting afwijkingen

We zien we dat een aantal handhavingsskwesties complex en van lange duur is als gevolg van een conflictsituatie. Om ook deze dossiers adequaat op te kunnen pakken vragen we een extra budget van 29.000,-.

4 Product Burgerdiensten

Wat wil de raad bereiken?

Een correcte gegevensverwerking in de Basisregistratie Personen en juiste uitvoering m.b.t. de wettelijke taken van Burgerdiensten.

Correcte, actuele en rechtmatige verwerking van persoonsgegevens in de BRP, en juiste uitvoering van wettelijke taken (geboorte, huwelijk, verhuizing, overlijden, reisdocumenten en rijbewijzen). Dit voorkomt fouten, onterechte benadering/uitsluiting en versterkt vertrouwen in de overheid.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Formatie uitbreiden

Toelichting afwijkingen

In de begroting 2026 is 2,84 fte uitbreiding opgenomen. Wij zetten actief in op het aantrekken van nieuwe medewerkers door middel van recruitment en de vacaturesite Werken in Zuidoost Brabant. Helaas is het nog niet gelukt de totale uitbreiding te verwezenlijken. Doordat wij de uitbreiding reeds gedeeltelijk hebben kunnen realiseren zijn er geen afwijkingen in de gemeentelijke dienstverlening.

5 Product Algemene dekking

Wat wil de raad bereiken?

Een gezond financieel beleid dat past bij de gedeelde ambities en terughoudend met de verhoging van de gemeentelijke belastingen.

Wij voeren een gezond en op realiteitszin gebaseerd financieel beleid dat past bij onze gedeelde ambities die onder deze begroting liggen. Bij een gezond financieel beleid zetten we in op een structureel meerjarig sluitende begroting (begrotingsevenwicht). Hierbij gaan we uit van stabiele en solide gemeentelijke woonlasten.

Toelichting resultaat afwijkingen.

Een reëel en structureel evenwicht in de begroting

Toelichting afwijkingen

Het uitgangspunt, van het structureel in evenwicht zijn van de begroting, blijft gehandhaafd.

6 Product Bedrijfsvoering

Wat wil de raad bereiken?

Organisatieontwikkeling

Om de strategische visie, het Kompas van Cranendonck, de drie belangrijke keuzes uit dat kompas en de opgaven te kunnen realiseren, is een stevige én wendbare organisatie met flexibele medewerkers nodig. Ofwel, een goed ingerichte en functionerende gemeente. Hiervoor is o.a. een goede basis op orde, een goede personeelsopbouw, goed werkgeverschap, het goed kunnen binden en boeien en een open en veilige werkomgeving nodig. Hierop is de organisatieontwikkeling van de gemeente afgestemd. Steeds aansluitend bij datgene wat zich aandient qua opgaven en wat beschikbaar is qua capaciteit. Om dit goed te doen, vraagt dit voortdurende investering en ontwikkeling op structuur, processen, systemen en mensen.

Naast de strategische visie stelt de organisatievisie ons in staat om de wijze waarop we de strategische visie realiseren vorm te geven.

Organisatievisie:

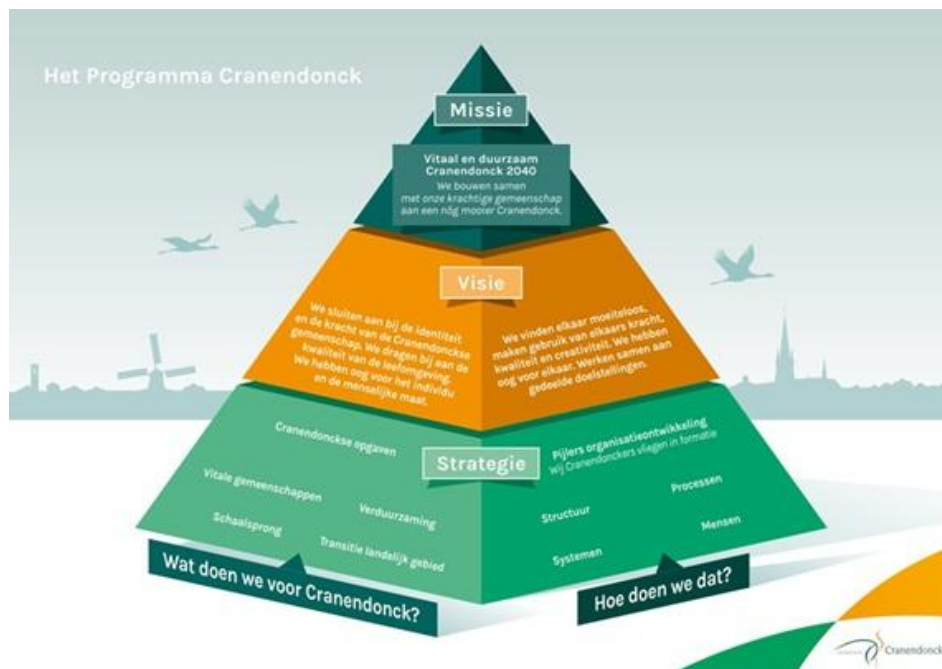
“Wij Cranendonckers, vliegen in formatie, wij zijn een duurzaam en vitaal Cranendonck!

- We weten waar we goed in zijn en we zijn goed in wat we doen/
- We zoeken actief de samenwerking op met elkaar, met onze inwoners, met anderen, we hebben een groot netwerk.
- We doen wat nodig is, zijn bescheiden en sluiten aan bij de identiteit en de kracht van de Cranendonckse gemeenschap.
- We staan samen voor de opgaven en verbinden ons met onze competenties en vaardigheden aan de opdracht én aan elkaar en komen zo tot optimale en soms verrassende resultaten.
- We denken en handelen daarbij vooral vanuit de bedoeling.
- We werken met plezier, doen graag een stapje extra en we staan stil bij wat we doen, we vieren, we vieren met elkaar onze successen.”

Missie

We voeren uit wat expliciet onze verantwoordelijkheid is en voegen toe waar nodig. We bieden kaders en ondersteuning en geloven in de kracht van de samenleving het komen tot een synergie met elkaar voor een mooier Cranendonck. We bouwen een netwerk op door mee te doen en ook helpen onze inwoners om deze netwerken verder op te bouwen. Doordat we klein zijn, kunnen we ons sneller aanpassen op wat er nodig is. We kennen elkaar en zijn gewend om buiten ons vierkant te denken en schakelen snel naar elkaar en naar anderen. We zijn gewend om in dynamiek en wisselende samenstellingen te werken. Ons fundament (de basis op orde) ondersteunt dat. We staan met twee benen op de grond en kunnen dromen, ambities en haalbaarheid aan elkaar verbinden.

Onze kernwaarden zijn: Duurzaam, Vitaal, Samenwerken Vertrouwen.

Wat wil de raad bereiken?

Een passende dienstverlening

Passende dienstverlening: goed bereikbaar, snel reageren, duidelijke en begrijpelijke communicatie. Processen zijn flexibel, efficiënt en toekomstbestendig.

Toelichting financiële afwijkingen Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen

Algemeen bestuur 5.1	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Meicirculaire 2026;	I	-9 N			-9 N
Oormerken middelen ondersteuning lokale politieke partijen.					
Indexeringen 2026.	S	-12 N			-12 N
Totaal		-21 N	0	0	-21 N

Dagelijks bestuur 5.2	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Indexeringen 2026.	S	-1 N			-1 N
Totaal		-1 N	0	0	-1 N

Openbare orde 5.3	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Het extern beleggen van langdurige, juridisch complexe en gevoelige dossiers inzake handhavings- en vergunningenprocedures met betrekking tot twee buurlocaties in het buitengebied. Hiervoor is in het huidige budget geen rekening gehouden. De verwachting is dat hiervoor dit jaar nog circa 28k benodigd is. Het projectplan wordt op korte termijn in routing gebracht.	I	-28 N			-28 N
Opvang ontheemden Oekraïne	I	-1370 N	1370 V		0
Voor de opvang van ontheemden Oekraïners hebben we middelen ontvangen voor de opstart van een nieuwe locatie (455K). Ook ontvangen we middelen voor normbedragen per gerealiseerde plek; het aantal ontheemden blijft gelijk ten opzichte van 2025 (915K).					
Indexeringen 2026.	S	-3 N			-3 N
Totaal		-1401 N	1370 V	0	-31 N

Burgerdiensten/ dienstverlening 5.4	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Meicirculaire 2026;	I	347 V			347 V
Correctie budget BRP centrale inschrijving vergunninghouders.					
Indexeringen 2026.	S	-2 N			-2 N
Totaal		345 V	0	0	345 V

Algemene dekking 5.5	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Algemene uitkering	i		-470 N		-470 N
Bruto effect algemene uitkering op basis van de meicirculaire 2026. Voor een toelichting verwijzen wij naar de raadsinformatiebrief van 23 juni jl.					

Onroerende zaakbelastingen	I	-59 N			-59 N
De verwachte ozb opbrengst is iets lager dan de raming.					
Meicirculaire 2026; loon- en prijscompensatie	I	-192 N			-192 N
De extra loon- en prijscompensatie van de meicirculaire 2026 is geoormerkt voor de indexering van de budgetten.					
Meicirculaire 2026;	I	-21 N			-21 N
Oormerken middelen voor diverse kleinere bedragen (o.a. aanvulling ondersteuning lokale energiehulp, wet handhaving sociale zekerheid, wet betaalbare huur).					
Meicirculaire 2026;	I	-65 N	-160 N		-225 N
aanpak overlast asielzoekers.					
Indexeringen 2026.	S	-3 N			-3 N
Loon- en prijscompensatie:	S	439 V			439 V
De budgetten op de verschillende producten zijn geïndexeerd ten laste van het budget loon en prijscompensatie.					
Totaal		99 V	-630 N	0	-531 N

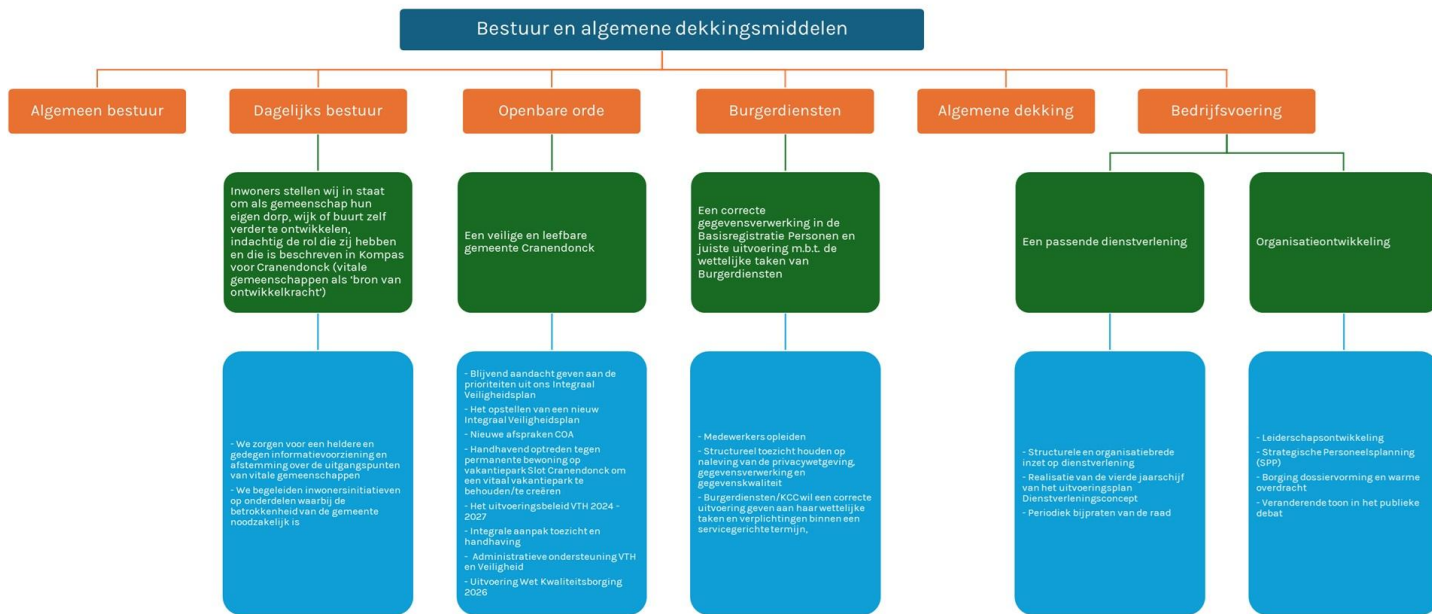
Bedrijfsvoering 5.6	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Vastgoed:	S	-15 N			-15 N
Jaarlijkse kosten vastgoed systeem.					
Kapitaallasten	I	-23 N			-23 N
doorbelaste rentekosten strategische gronden.					
Rentekosten	I	186 V			186 V
Doordat het tempo van de investeringen achterblijft bij de raming ontstaat er een voordeel in de rentekosten van 185k.					
Doorbelaste rentekosten	I	-72 N			-72 N
saldo doorbelaste rentekosten .					
Kerk Budel-Schoot	I	-39 N		39 V	0
Kosten haalbaarheidsonderzoek (28k) en exploitatiekosten (11k) (o.a. verzekeringen, energie).					
Totaal		37 V	0	39 V	76 V

Totaal structureel	S	403 V	0	0	403 V
Totaal incidenteel	I	-1345 N	740 V	39 V	-566 N
Totaal programma		-942 N	740 V	39 V	-163 N

Overzicht baten en lasten programma Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen

PROGRAMMA 5	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Begr. na wijz. 2026	Mutaties Burap	Begroting 2026 na Burap
Bestuur en algemene dekkingsmiddelen					
Lasten:					
5.1 Algemeen bestuur	725	778	746	21	766
5.2 Dagelijks bestuur	1.380	2.566	1.296	1	1.298
5.3 Openbare orde	4.418	4.506	3.310	1.401	4.711
5.4 Burgerdiensten/dienstverlening	1.972	2.113	2.404	-345	2.060
5.5 Algemene dekking	4.252	4.291	2.028	-99	1.929
5.6 Bedrijfsvoering	1.495	307	626	-37	589
Totaal Lasten	14.240	14.561	10.410	942	11.352
Baten:					
5.1 Algemeen bestuur	-	-	-	-	-
5.2 Dagelijks bestuur	15	-	15	-	15
5.3 Openbare orde	1.814	1.970	712	1.370	2.082
5.4 Burgerdiensten/dienstverlening	426	459	523	-	523
5.5 Algemene dekking	62.440	62.887	58.434	-630	57.804
5.6 Bedrijfsvoering	1.219	110	8	-	8
Totaal Baten	65.914	65.426	59.692	740	60.432
Saldo voor resultaatbestemming	51.674 V	50.865 V	49.283 V	202 N	49.080 V
Bestemmingen					
Stortingen reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen reserves	165	80	539	39	578
Bestemming per saldo	165 V	80 V	539 V	39 V	578 V
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Saldo na resultaatbestemming	51.839 V	50.945 V	49.822 V	163 N	49.658 V

Doelenboom programma

Programma 6: Overhead

Missie

Door de herziening van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is dit programma vanaf de begroting 2017 opgenomen. Door deze herziening worden de overheadkosten vanaf 2017 verantwoord op een taakveld “Overhead”. Hierdoor wordt direct zichtbaar wat de overheadskosten van de gemeente zijn. De kenmerken van dit programma zijn anders dan in de andere programma’s; om die reden wijkt de indeling ook af.

Doelstelling van het programma Overhead is om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead van de gehele organisatie en de raad ook meer zeggenschap over die kosten te geven. Om dit te kunnen vaststellen, wordt een definitie van het begrip overhead geïntroduceerd, waarbij we gebruik maken van de definities uit ‘vensters voor bedrijfsvoering’.

De definitie van overhead luidt: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces*. De definitie maakt het mogelijk een aantal kosten rechtstreeks toe te rekenen. Hieronder een samenvatting van wat onder overhead valt:

1. Leidinggevend en primaire proces
2. Financiën, toezicht en controle op eigen organisatie
3. Personeel en organisatie
4. Inkoop
5. Communicatie
6. Juridische zaken
7. Bestuursondersteuning
8. Informatie en automatisering
9. Facilitaire zaken en huisvesting
10. DIV (Documentatie en Informatie Voorziening)
11. Managementondersteuning primaire proces

Toelichting financiële afwijkingen Overhead

Overhead	Overhead 6.1	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Overhead	Gemeentehuis:	I	-45 N			-45 N
	Incidentele extra onderhoudskosten o.a. dak reparaties Kasteeltje, screens en veiligheid balie.					
Overhead	Gemeentehuis	S	35 V			35 V
	Het gemeentehuis ontvangt geen aanslag ozb.					
Overhead	Tractie	I	36 V			36 V
	Er is voor gekozen diverse voertuigen te leasen in plaats van deze te vervangen (koop), omdat dit zorgt voor duidelijke en voorspelbare kosten. De leasebedragen zijn inclusief onderhoud, reparaties en motorrijtuigbelasting. Per saldo (lagere kapitaallasten en onderhoudskosten en hogere leasekosten) levert dit een voordeel op van 35k.					
Overhead	Gemeentehuis	I	15 V			15 V
	Lagere afschrijvingslasten als gevolg van herberekening annuïteit.					
Overhead	Indexeringen 2026.	S	-49 N			-49 N
	Totaal		-8 N	0	0	-8 N

Totaal structureel	S	-14 N	0	0	-14 N
Totaal incidenteel	I	6 V	0	0	6 V
Totaal programma		-8 N	0	0	-8 N

Overzicht baten en lasten programma Overhead

PROGRAMMA 6	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Begr. na wijz. 2026	Mutaties Burap	Begroting 2026 na Burap
Overhead					
Lasten:					
6.1 Overhead	10.676	10.263	11.059	8	11.066
Totaal Lasten	10.676	10.263	11.059	8	11.066
Baten:					
6.1 Overhead	-	38	-	-	-
Totaal Baten	-	38	-	-	-
Saldo voor resultaatbestemming	10.676 N	10.225 N	11.059 N	8 N	11.066 N
Bestemmingen					
Stortingen reserves	16	16	-	-	-
Onttrekkingen reserves	100	118	16		16
Bestemming per saldo	84 V	102 V	16 V	-	16 V
Saldo na resultaatbestemming	10.592 N	10.123 N	11.043 N	8 N	11.050 N

Bijlagen

Bijlage 1: Reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen

bedragen x € 1.000

		Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Saldo 31/12/25	Toe-name	Af-name	Saldo 31/12/26	Toe-name	Af-name	Saldo 31/12/27	Toe-name	Af-name	Saldo 31/12/28	Toe-name	Af-name	Saldo 31/12/29
RUBRIEK A. ALGEMENE RESERVES													
Algemene reserve vrij aanwendbaar (ARVA)	10.656	2.750	388	13.018	0	400	12.618	0	400	12.218	0	400	11.818
TOTAAL RUBRIEK A	10.656	2.750	388	13.018	0	400	12.618	0	400	12.218	0	400	11.818
RUBRIEK B. BESTEMMINGSRESERVES													
Reserve Route 611	1.583	0	0	1.583	0	0	1.583	0	0	1.583	0	0	1.583
Reserve dekking kapitaallasten	1.230	0	206	1.025	0	206	819	0	206	614	0	206	408
Reserve eigen risico organisatie/ww rechten	187	0	0	187	0	0	187	0	0	187	0	0	187
Reserve personeel (tijdelijk)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve aanleg glasvezel	13	0	0	13	0	0	13	0	0	13	0	0	13
Reserve duurzaamheid	288	713	40	961	0	0	961	0	0	961	0	0	961
Reserve verduurzaming gebouwen	740	0	118	622	0	45	577	0	45	532	0	45	488
Reserve overgehevelde budgetten	457	0	457	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve natuurcompensatie DIC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Landschapsversterking	1.283	0	66	1.217	0	15	1.202	0	15	1.187	0	15	1.172
Reserve grondexploitatie	693	0	60	633	0	0	633	0	0	633	0	0	633
Reserve ruimtelijke kwaliteit	3.942	480	0	4.422	80	0	4.502	80	0	4.582	80	0	4.662
Reserve MJOP sport	168	0	0	168	0	0	168	0	0	168	0	0	168
Reserve integraal huisvestingsplan	2.811	0	0	2.811	0	0	2.811	0	0	2.811	0	0	2.811
Reserve gemeenschapsvoorzieningen	1.932	0	112	1.820	177	163	1.833	177	163	1.847	177	163	1.860
Reserve tegemoetkoming energie maatsch. org.	197	0	0	197	0	0	197	0	0	197	0	0	197
Reserve Omgevingswet	988	-19	250	719	-23	150	546	-27	150	369	-27	150	192
Reserve Beëindigingsregeling veehouderijen	257	0	38	219	0	0	219	0	0	219	0	0	219
Reserve Jeugd	732	0	0	732	0	0	732	0	0	732	0	0	732
TOTAAL RUBRIEK B	17.501	1.174	1.346	17.329	234	579	16.984	230	579	16.635	230	579	16.286
RUBRIEK C. VOORZIENINGEN													
Voorziening APPA	1.832	0	0	1.832	0	0	1.832	0	0	1.832	0	0	1.832
Voorziening verlofsparen	244	0	0	244	0	0	244	0	0	244	0	0	244
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.077	0	0	2.077	0	0	2.077	0	0	2.077	0	0	2.077

bedragen x € 1.000

Voorziening onderhoud wegen	182	1.195	1.321	57	1.195	933	319	1.195	1.215	299	1.195	1.215	280
Voorziening straatverlichting	170	54	28	196	54	28	222	54	28	249	54	28	275
Voorziening onderhoud groen	57	48	47	58	48	47	59	48	47	60	48	47	60
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	523	462	456	529	462	607	385	462	473	373	462	330	506
Voorziening ter egaliseren van kosten	932	1.760	1.852	840	1.760	1.615	985	1.760	1.763	981	1.760	1.620	1.121
Voorziening Riolering	2.190	0	118	2.072	0	241	1.830	0	240	1.591	0	238	1.352
Voorziening Afvalstoffenheffing	538	0	63	475	0	3	471	0	0	471	0	0	471
Voorziening door derden beklemde middelen	2.728	0	181	2.547	0	245	2.302	0	240	2.062	0	238	1.824
TOTAAL RUBRIEK C	5.736	1.760	2.033	5.463	1.760	1.860	5.363	1.760	2.003	5.120	1.760	1.858	5.022
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	33.893	5.684	3.767	35.810	1.994	2.839	34.965	1.990	2.982	33.973	1.990	2.837	33.125

*exclusief resultaatbestemming 2025